

SOLEFASOL

Ankara'nın Gayriresmi Gazetesi

Biz şimdi alçak sesle konuşuyoruz ya
Sessizce birleşip sessizce ayrılıyorruz ya
Anamız çay demliyor ya güzel günlere
Sevgilimizse çiçekler koyuyor ya bardağa
Sabahları işimize gidiyoruz ya sessiz sedasız
Bu, böyle gidecek demek değil bu işler
Biz şimdi yanyana geliyor ve çoğalıyoruz
Ama bir ağızdan tutturduğumuz gün hürriğin havasını
İşte o gün sizi tanrılar bile kurtaramaz.

Cemal Süreya

Aylık Gazete - 5 TL
Temmuz Ağustos 2017
Yıl: 7 Sayı: 75-76
gazetesolfasol.com

İller Bankası
Akın Atauz,
Nadir Avşaroğlu,
Tanju Gündüzalp >> s.10-13

Gazetecilere Özgürlük
Platformu bir kez daha
Adalet Yürüyüşündeydi
Solfasol >> s.2

Açlığın 100. Günü
Sonrası Zaman Akmaya
Devam Ederken
Buse Kaynarkaya >> s.5

2 Çocuk Annesinin Ankara'sı
Peyzaj Mimarları Odası ile
İmtihan
A. Özge Akar >> s.6

Çiçin'den Çankaya'ya: RIZA
Emine Onaran İncirlioğlu >> s.3

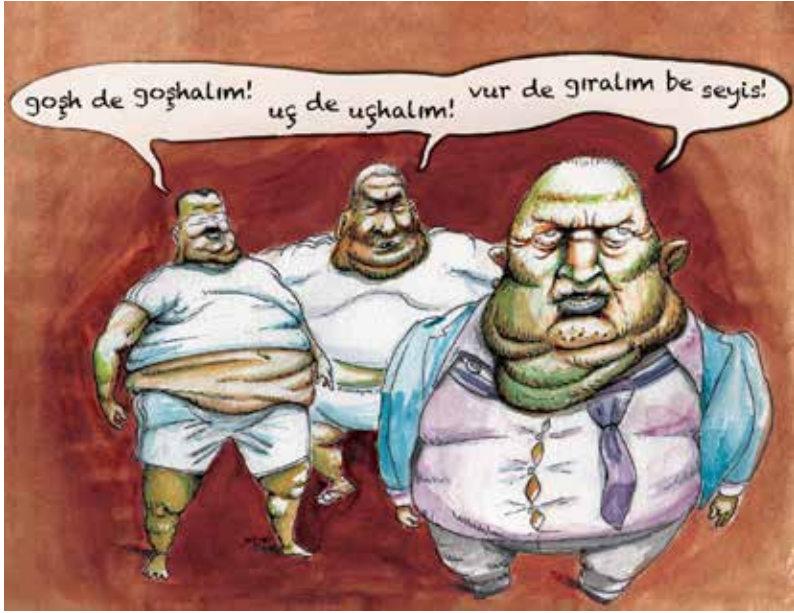
Banda Femina
Gül Arkan >> s.24

SOLEFASOL Ankara'nın Gayriresmi Gazetesi
Abone olmak için abone@gazetesolfasol.com

CIZZIGE

Erhan Muratoğlu

Gazetecilere Özgürlük Platformu Adalet Yürüyüşündeydi

Özgürlüklerinden edilmiş 170'ten fazla gazeteciye özgürlüklerinin iade edilmesini isteyen Gazetecilere Özgürlük Platformu'nun çağrısıyla, Ankara'dan da gazeteciler CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu'nun başlattığı Adalet Yürüyüşüne katıldı. Çağdaş Gazeteciler Derneği, Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütü, Basın Konseyi, Türkiye Gazeteciler Cemiyeti,

Türkiye Gazeteciler Sendikası gibi gazetecilik meslek örgütlerinin destek verdiği yürüyüşte, adalet yürüyüşünün ağır baskı altındaki basın için taşıdığı öneme vurgu yapıldı. Yürüyüşte Solfasol Gazetesi de yerini aldı.

Solfasol - Fotoğraflar Tümay Erkin

İlhan Koman Heykeli Kente Yeniden Kazandırılıyor

Foto: Fırat Engin Arşivinden

"Kaybolan değerlerimizin yeniden üretimi için bir tuğla da siz koyun."

2016 haziranında Solfasol'da da değiştiğimiz, çalınan/kaybolan Seğmenler Parkı'ndaki İlhan Koman Heykeli'ni yerine yeniden koymak adına büyük bir dayanışma yola çıkıyor. Haberimizden alıntı ile;

"Ankara'da kent hayatımız adına, yaşamımıza ve kente değer/anlam katan, önemli sanatçılarımızın heykelleri, rölyefleri ardı ardına, birer birer ya kayboluyor ya yer değiştiriyor ya kaldırılıyor ya da yıkılan bir binanın enkazı altında kalıyor. Meydansız ve araç otobanlarıyla örülmüş Ankara'nın, geriye kalmış birkaç meydanından birinde, parkında, Kızılay'ında ilk gökdeleninde ve Tandoğan'ındaki heykelleri, rölyefleri, plastik sanat eserleri yok edilerek, kentin ruhuna büyük bir neşter vurulmuş oluyor."

Seğmenler Parkı'nda ansızın kaybolan İlhan Koman Heykeli'nin⁽¹⁾ kente yeniden kazandırılması için sanatçıların desteğiyle kampanya başlatılmıştır. Bu kampanya kaybolan değerlerimizi yeniden inşa etme sürecinin ilk adımıdır. Kampanya, İlhan Koman heykelinin sökülüp çalınmasından sonra Başkent Dayanışması bünyesinde gerçekleşen kamuoyu yaratma sürecinin hemen ardından hayata geçirildi. Yaygara Güncel Sanat İnisiyatifi, İlhan Koman Vakfı ve TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi, 2016 Mayıs ayında yıllardır durduğu Ankara Seğmenler Parkı'ndaki kaidesinden sökülerek çalınan bu heykelin yeniden dökümünün yapılarak kente kazandırılması sürecini birlikte kurgulamıştır. Heykelin bulunmasına ilişkin Mimarlar Odası Ankara Şubesi ve Yaygara Güncel Sanat İnisiyatifi'nin arama çalışmaları ve hukuki süreç devam ederken, bir yandan da heykelin İtalya'da üretilen modelinin duruyor olması ihtimali üzerinden gidilerek, Galeri Nev ve Yaygara Güncel Sanat İnisiyatifi'nin çabalarıyla

heykelin orijinal alçı kalıbına ulaşılmış ve bu modelden tekrar bronz heykelin üretilmesine karar verilmiştir.

Bu karar ile birlikte heykelin yeniden üretimi ve Seğmenler Parkı'nda bulunan kaidesine tekrar yerleştirilmesi için bir bağış kampanyası düşünülmüştür. Elimizden alınan, çalınan her bir değerimizi yeniden üretiminin ilk adımı olan İlhan Koman heykelinin dökümü için bağış kampanyası başlatılmıştır.

Bağışlar, Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nin İlhan Koman heykeli için bağış ibaresi ile açılan aşağıdaki hesabına gönderilerek yapılacaktır. Hedeflenen miktara ulaşıldığında bu hesap kapatılacaktır. Toplanan bağışlar kamuya ve katılımcılara açıklanarak heykelin giderleri için harcanacaktır. Bağış kampanyası süresi 2 ay olacak ve 1 Ağustos 2017 tarihinde başlayıp 1 Ekim 2017 tarihinde sonlanacaktır. Toplanan bağışlarla heykelin üretiminin yapılması ardından, 2017 yılının son günü Ankaralılar'a yeni yıl armağanı olarak Seğmenler Parkı'na yerleştirilecektir.

(1) İlhan Koman, 1978 yılında Paris'te sanatçı Abidin Dino'nun evinde kilden küçük figürler yapar. Daha sonra heykelleri Stockholm'e gelmiştir. Ne yazık ki İlhan Koman hayatı boyunca bronz dökümleri mümkün olmaz ve 1989 yılında Abidin Dino, Koman Ailesi ve Galeri Nev'in çabalarıyla İtalya'da bronz dökümü gerçekleştirir. Bu küçük heykellerden bir tanesi, İtalya'da Giuseppe Belfiore atölelerinde büyütülür ve 1991 yılının son günü Ankaralılara yeni yıl armağanı olarak Seğmenler Parkı'na yerleştirilir.

**İlhan Koman Heykeli Yeniden Üretimi için
TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi
İş Bankası Meşrutiyet Şubesi
IBAN: TR59 0006 4000 0014 2130 6020 54
Bağış için gerekli miktar: 30.000 TL (Otuzbin Türk Lirası)**

İçimizden biri-3

Çinçin'den Çankaya'ya: RIZA

Emine Onaran İncirlioğlu

Mustafa Şerif Onaran, TRT radyosunda yaptığı "İçimizden Biri" programlarından birinde Bakkal Hasan Efendi'yi anlatır. Hasan Efendi çoktan emekli olmuş; şimdi dükkânı iki oğlu işletiyor. Küçüğü, Rıza.

64'te Sivas, Divriği'den gelmişler, Çinçin'e yerleşmişler. Hasan Efendi 1970'te Çankaya'da bakkal dükkânı açmış. Nerden nereye. "Babamın işi yoktu o zaman. Köyden gelmiş, pazarlarda omzunda fidan satarmış. Anlatıyor, 'taaa Yenimahalle'den eve kadar omzumda fidanlarla gelirdim,' diyor. Kenger satarmış. Biz o zaman çocuktuk. Evde tenekelerle kenger sakızları vardı, Sivas'tan getirirlerdi. Çok sert olurdu, suyun içinde bekletirlerdi. Daha sonra pazarcılığa başlamış. Pazarcılıktan sonra, 'artık biraz para birikti, ben bakkalcılık yapacağım,' diyor." Önce Cebeci'de, sonra Çankaya'da dükkân kiriliyor Hasan Efendi. "Yıllarca kiraçılık çektik." Sonradan yandaki dükkânı satın alıyorlar.

"Çankaya-Çinçin! O zaman Çinçin'de oturuyorsun. 'Çankaya'da dükkânı var' dedikleri zaman, sanki mübarek milletvekili! Buraya kim geliyordu ki? Biz Çankaya neresi bilmiyorduk bile. Orda ağızımızda küfür. Burda insanlara bakıyorsun, kibar konuşuyor, garibine gidiyor. Orda haylazlıkla, akşama kadar sokakta oynuyorsun. Okuldan geliyorsun, önlüğü atıyorsun, haydi dışarı. Çankaya ayrı bir dünya. ... Orda yırtık elbise de giydik, yırtık ayakkabı da. E, buraya geliyorsun, herkes şık. Orda, 'Gel lan buraya!' dediler mi koşuyorsun. Burda, 'buraya gelir misin?' Meşrubat nedir bilmiyorduk. Orda söylüyorsun, 'içeceğin adı meşrubatmış oğlum,' diyorsun, 'orda öyle söylüyorlar,' diyorsun; 'o ne demek la?' diyor. ... Şimdi Çinçin'deki arkadaşlarımızın hepsi belirli bir yere geldiler, işleri oldu. Futbolcu olanı var, çiçekçi olanı var, terzi olanı var."

Çinçin, Rıza'nın çocukluk nostaljisi: "Ankara eskisi gibi değil. Coğrafya çok değişti. Okulun karşısında, Demirlibağçe'nin ortasından Hatip Çayı akardı. Şimdi kapandı. Ceviz bahçeleri, ayva bahçeleri, marul bahçeleri... Yemyeşildi! Biz okuldan arazi olur, tahta köprüden geçer, oralara maç yapmaya giderdik. Mermerciler vardı. O zaman İsmet İraz gelirdi – ünlü tekvandocu – mermer almaya, kırmak için. Arkasına bütün okul takılırdı." Çoğu güzel anılar. "Kötülüğü yoksulluktu," diye noktıyor Rıza, "çoğu garibandı."

"Çinçin'deki hayat biz yetiştiğimizde gayet güzeldi. İnsanların birbirine saygısı vardı. Orda bir delikanlılık olayı vardı; şimdiki gibi değildi. Şimdi saygı yok, sevgi yok. Bir otobüse, dolmuşa bindiğin zaman, bizden büyük biri gelecek, hemen kalkıp yer verirdik. Bunlar bitti. Şimdi otobüse dedesi yaşında adam biniyor, kafasını çeviriyor. ... Çinçin'de aklına gelebilecek her türlü olay vardı. Cinayeti de oluyordu, hırsızlığı da oluyordu. Ama insanlar mutluydu."

"İnsanlar en fazla, birbirlerine zarar veriyorlardı; cinayetleri falan hep kendi aralarındaydı. Dışarıdan gelen insana kolay kolay bir şey yapmazlardı. ... Ben daha önceden babamın halasının yanında kalıyordum. O tam Çinçin'in en göbeğindeydi. Bir sabah kalktım, eve geliyorum, baktım, her taraf kan: Adam eşini bıçaklamış. Bunların husumeti hep birbirine olurdu. Çinçin dediğin zaman herkes korkardı; hiç korkulacak bir yanı yoktu aslında. ... Hani derler ya, 'bana dokunmayan yılan bin yıl yaşasın,' biz yıllarca yaşadık, hiçbir şey olmadı."

Çinçin eski Çinçin değil. "Kuş uçmaz kervan geçmez

bir yerd. Şimdi her taraf apartman, bina, taş yığını. Önceden, yeşilliği vardı. Gecekondular güzeldi. Güzeldi! Bazı müzisyenler vardı. Zaten çalgıcıların çoğu hep oradan giderdi. Pikabın sesini açarlar, mahalle hep müzik dinler. O zaman en meşhur Neşet Ertaş'tı. Gece gündüz, düğün sesleri, davul sesleri hiç bitmezdi."

"Geçenlerde gittim. Evimiz hâlen duruyor. Kendi evimiz. Yıkılmadan bir resmini çekeyim dedim. Baktım, gider gitmez hemen etrafımızı çevirdiler. 'Hayırdır? Niye geldin?' 'Valla bu ev bizim,' dedim, 'oturan da Memet abi.' O kişilerle tanıştık ki, benim arkadaşlarımın oğlu, kardeşi. Orası bir esrar, eroin batağı olmuş. 'Gündüz,' diyorlar, 'bali çeken mi ararsın, esrar satanı mı. Özel arabalarla geldikleri zaman,' diyorlar, 'işte bunlar esrar, eroin almaya geliyorlar.' Benim yaşadığım yerlere gitmemin imkânı yok şu anda. Çoğu yer de yıkılmış."

Gerçi eskiden de polis girermiş Çinçin'e ama durum farklıymış: "Biz görürdük, yeşil pantolonlu biri geçtiği zaman esas duruşa geçerlerdi oradaki gençler, bu polis diye. Ceplerinde bir şey varsa boşaltırlardı ki arama olursa esrar mesrar kırıntısı çıkmasın ... İnanır mısın – biz çocuğuz o zaman – böyle esas duruşa geçiyorlar, selam veriyorlar, sonra diyorlar ki, 'bugün temiziz, bir şey demediler.' ... Atlı süvariler gelirdi, onların arkasına takılır, dolaşırdık. Niye geldiğini bilmiyoruz ki o zaman. Bizle maç yaparlardı; çocukları toplarlardı, atı bağlayıp."

§

Rızalar dört kardeş. Üç oğlan – Hüseyin, Rıza, Hikmet – birer yaş arayla Sivas'ta, Gülден'se Ankara'da doğmuş. Hüseyin'le Rıza ortaokuldan sonra okumamış; küçükler üniversiteyi bitirmiş. "Bizi okutmayan bu dükkân oldu," diyor Rıza. Hafta içinde Çinçin'de okula gitmiş iki kardeş, hafta sonu babaları

Çankaya'ya, dükkâna getirmiş. "Yahu, getirme işte, bırak. Zaten okula gidiyoruz. Çocukluğumuzu yaşayalım. Yok! Her Cumartesi, Pazar bizi getirirdi. Çalış, çalış, çalış..."

Ailenin "acı dönemi"ni anlatırken durgunlaşıyor Rıza: "Hikmet, ortaokulu bitirdiği gün, 5-6 arkadaşıyla Mamak'a gidiyor. Yük trenine biniyorlar. Kardeşim kaza geçirdi orda; bir ayağını, üç parmağını kaybetti. Tren fren yapınca tamponlar üst üste biniyor, kardeşimin ayağını arasına alıyor." Sonradan liseyi ve açık öğretimde üniversiteyi bitirmiş Hikmet, hiç evlenmemiş, PTT'ye girmiş, müdürlüğe kadar yükselmiş, emekli olmuş. "Şimdi babamla beraber yaşıyorlar."

Çinçin'den taşınmalarının nedeni, eğitim. "Biz Çinçin'de büyüdük, arkadaş arasında bile okuma hevesi yoktu. Hep söylenen: 'Burada kim okumuş?' Kız kardeşim okuyordu. Dedik, 'artık, çocukları burdan çıkarmamız lazım.' Ben 89'da evlendim, Çinçin'den ayrıldım, Dikmen'e yerleştim. 96'da da ağabeyimle annemler ayrıldı, Kırkkonaklar'a yerleştiler."

Gülден ailenin övünç kaynağı. "Aramızda 14-15 yaş fark var," diyor Rıza; "Hikmet kaza geçirdiği zaman annem ona hamile kalmış." Çankaya Süper Liseyi, sonra da Hacettepe'de İktisat Fakültesi'ni bitirmiş. "Şimdi İstanbul'da bir bankada çalışıyor. Bir oğlu var, 4-5 yaşında. Güzel bir hayat sürdürüyor."

İkinci kuşak, halalarının izinden yürümüş. Hüseyin'in iki kızı da, Rıza'nın iki oğlu da okumuş. Hüseyin'in biyoloji öğretmeni olan büyük kızı İstanbul'da, ODTÜ Kamu Yönetimi mezunu olan küçük kızı Mersin'de çalışıyor. Rıza'nın büyük oğlu, bu yıl İstanbul Teknik Üniversitesi'nden mühendis çıkıyor, küçüğü üniversiteye hazırlanıyor. "Onu da üniversiteli yapacağız," derken göğsü kabarıyor Rıza'nın.

"Çinçin'de aklına gelebilecek her türlü olay vardı. Cinayeti de oluyordu, hırsızlığı da oluyordu. Ama insanlar mutluydu"

Adalet, Yargı ve Sürgün

Ulaş Karadağ

Türkiye yargısı ile toplumsal alanda iyice belirginleşen adalet talepleri arasındaki uzlaşmaz ilişkinin yaşadığı güncel kriz, temel olarak bu ilişkiye kaynaklık eden en temel varsayımın, adaletin bir kurum olarak hukuk vasıtasıyla gerçekleşeceği varsayımının tüm ideolojik içeriğinin su yüzüne çıkmasıyla ilgilidir. Karl Marx'ın Grundrisse'de çok da ciddiye alınamayacağını yazdığı ünlü liberal politik-ekonomist Frederik Bastiat, The Law (1850) başlıklı kitapçığının başında şöyle yazar: "Hukuk yoldan çıktı! [...] Onu denetleyeceği yerde, her türlü aç gözlülüğün aracı haline geldi". Oysa Bastiat'a göre hukuk, tam da insanı insan yapan üç şeyin –kişilik, özgürlük ve mülkiyet- meşru/yasal korunma hakkının (right to lawful defense) kolektif örgütlenişinden başka bir şey değildi. Öyleyse Bastiat için adaletin sağlanması hukukun ancak belli bir yolu ya da rotayı izlemesi anlamında bir programa bağlı olacaktır. Devlet, hukuku(n gücünü) adaletsizliğin hüküm sürmesine engel olmak için kullanmalıdır. Nitekim hukukun görevi toplum içindeki adaletsizliğin kökünü kazıdır. Fakat Bastiat, bunun tersinin gerçekleştiğini belirtir.

Böylesi bir yaklaşımın tersi ise güçlü bir biçimde Marx'ta ve Marksist hukuk/devlet teorisinde bulunur. Marx hukuka kendinde olumlu bir anlam yüklemeksizin, onun bir eşitsizlikler hukuku olduğunu söylemiştir.¹ "Hukuk önünde eşitlik" mottosunun ifade ettiği şey, burjuva devletin yönetici sınıf ile yönetilen sınıf arasındaki ilişkiyi dolaylı olarak daima hukukun kavram setiyle gerçekleşmesine dairdir.² Dolayısıyla hukuk bir devlet programının kodları ve akışı olduğu sürece toplum içindeki adaletsizliğin (eşitsizliğin) üzerini örtmekten başka bir işlev görmeyecektir.

Öyleyse adaleti, onun o daima bir devlet programı olarak hukuka atıf yapan kullanımını bir kenara bırakarak tekrar düşünmek gerekir. Bunun örneklerinden birini Fransız düşünür Alain Badiou'da bulmak mümkün. Adalet, Badiou'ya göre her şeyden önce felsefi bir sözcüktür. Bir başka deyişle, Badiou'ya göre adaletin o kurumsal-yasal anlamını (juridical signification) bir kenara bırakmak gerekir: "Bu felsefi sözcük" der Badiou, "koşulludur (conditioned); politika tarafından koşullanır".³ Bu kabaca, bir hakikat olarak adalet ile onun

gerçekleşmesi/ortaya çıkması denilebilecek şeyin tekil ve öznel formülasyonunu ifade eder. Diğer bir deyişle Badiou'ya göre adalet hukuka değil de politik olanın indirgenemezliğine koşulludur. Badiou'ya göre politik olan, ancak adil olanı düşünme kapasitesinin eşitliğinin tanınması durumunda hakikate temas edebilir: "siyasi bir düsturdur"; istenilen, programlanan veya planlanan bir şey olmaktan öte eylem halinde ortaya konulan bir beyandır.⁴ "İşte bu yüzden" der Badiou, adaletin herhangi bir programa (ki bence bu en genel anlamıyla hukuktur) ya da devlete dayalı olarak tanımlanması onu tam tersine çevirir: "adalet bir eşitlik aksiyomunun teorik adı olmaktan zorunlu olarak çıkararak çıkarların etkileşiminin uyumlu hale getirilmesi olur çıkar."

Dolayısıyla adaletin sadece bir hukuk ve devlet programatığı olarak görülmesi, doğal olarak adalet talebinin hukuki bir talep olduğu düşüncesini doğurur. Son dönemin adalet taleplerinin (özellikle de Nuriye ve Semih'in eşitlik/adalet mücadelesi ve adalet yürüyüşünün) politik bir mücadele olarak vücut bulması, adalet mücadelesinin bir hukuk programatığına sıkışamayacağını güçlü ifadeleridir. Sözgelimi adalet, Nuriye ve Semih'in ekmek kavgası olarak adlandırdıkları mücadelenin tavizsiz bir biçimde sürdürüleceğinin cesurca ilan edilmişinden koparılarak düşünülemez. İşte Türkiye'deki yargı enkazının içinde, her ne kadar çok önemsenmese de adaletin bir devlet eylemi değil de tahakküme karşı mücadeleyle ilgili olduğunu bilen, yargı örgütlerinde hukuki ve politik mücadelelerini yürüten yargı mensupları da vardır. Geçtiğimiz ayın sonunda Yargıçlar Sendikası Başkanı Mustafa Karadağ'ın kendisine sorulmadan ve sendika yöneticisi olduğu halde Şanlıurfa'ya sürgün edilmesinin sebebi, kuşkusuz diğer bağımsız ve tarafsız yargı mensuplarının baskı görmelerinde ve sürgün edilmelerinde olduğu gibi, adaletin bir devlet eylemi/programı değil de toplumsal bir eylem olarak politik olandan bağımsız olmadığını farkında olmasıdır:

"[...] ve en son bizler, sivil toplum örgütü temsilcileri, eşitlik ve özgürlük, demokrasi mücadelecileri eylemsizliğin, suskunluğun yok oluşun başlangıcı olduğunu bilir ve her an Nuriye Gülmen ve Semih

Özakça'nın şahsında tüm hukuksuzluk mağdurlarının arkalarında değil yanlarında dururduk."⁵

¹ Karl Marx & Friedrich Engels, Devlet ve Hukuk, çev. Rona Serozan, İstanbul: Ayrıntı, 2016, s. 164.

² Göran Therborn, What Does The Ruling Class Do When It Rules, London: New Left Books, s. 170.

³ Alain Badiou, Metapolitics, London: Verso, 2012, s. 96.

⁴ Badiou, Sonsuz Düşünce, çev. Işık Ergüden, Tuncay Birkan, İstanbul: Metis, 2006, s. 39.

⁵ Mustafa Karadağ, Sadece Adalet İsteyen İnsanlar, BirGün Pazar, 14.05.2017. (Web erişim: <http://www.birgun.net/haber-detay/sadece-adalet-isteyen-insanlar-159466.html>. 23.06.2017)

İnsan Hakları Savunucusu Olmak

Ruhat Sena Akşener

İnsan hakları savunucuları İdil Eser, Özlem Dalkıran, İlknur Üstün, Nalan Erkem, Nejat Taştan, Günel Kurşun, Veli Acı, Şeyhmuz Özbekli, Ali Garawi ve Peter Steudtner İstanbul, Büyükkada'da eğitim toplantısında 5 Temmuz'da gözaltına alındı. On hak savunucusunun ne zaman, nasıl gözaltına alındığı ve nerede tutulduğu 6 Temmuz saat 14.30'a kadar açıklanmadı. Yedi gün gözaltı süresi verildi. Hak savunucusu on kişi gözaltına alınmalarının ardından iktidara yakın medya tarafından "suçlu", "ajan" ve "terörist" olarak gösterildi.

İnsan hakları savunucusu olmak, her şeyden evvel vicdan işidir. Ayrım yapmadan, "o"nun hakkı "bu"nun fikri, gece gündüz demeden, çoğunlukla hayatlarından fedakarlık ederek vicdanlarının gösterdiği yolda yürürler. Aksini pek az gördüm. Fedakarlık ister, kimsenin söylemeye cesaret edemediği şeyleri, her yerde, zalimin yüzüne yüzüne söyleyebilmek, yazabilmek yürek ister. Korkmaz mı insan hakları savunucuları, korkar elbet; insan bu ülkede yaşayıp da korkmaz mı? Korkar, hem de çok korkar. Lakin, vicdanların korkuyu susturabildiği yerde başlar savunuculuk.

İnsan hakları savunuculuğunu seçmek zor iştir bu ülkede. Bir kere, kimseye "yaranamazsınız", biri bir diğerine eşit görmez ki kendini, en "haklı" kendini görür, oysa insan hakları savunucusu kime ihlal varsa onu gösterir, onu bağırır, onun yanında olur. Bu yüzden kimseye "yaranamaz" insan hakları savunucuları, esasen yalnızlardır, sandığınızdan, gördüğünüzden daha yalnızlardır; "biz bize"lik durumunu çok iyi bilirler... "40 kişiyiz birbirimizi iyi biliriz"dir insan hakları savunucularının durumu...

"... vicdanların korkuyu susturabildiği yerde başlar savunuculuk"

İnsan hakları savunuculuğu fedakarlık ister, büyük fedakarlık ister. Hele bu ülkede, her geçen gün daha fazla emek, zaman ister. İnsanın ömründen ister, çocuğunun tatillerinden ister, güzel günlerinden ister, özgürlüğünden ister insanın, ister de ister... Ama yine de umudu hiç yitirmemek ister, hep ayakta kalabilmek ister, dayanışmak ister; az olursa da sınıksız birbirine sarılarak görüldüğünden bin kat güçlü kalabilmek ister. Adaleti istemek, sadece ve sadece, herkes için adalet olsun istemek zordur bu ülkede. Zordur, bu ülkedeki çok, pek çok şey gibi; çok zordur...

5 Temmuz Çarşamba günü, çoğu çok çok uzun zamandır canım ciğerim olan, o azdır dediğim "az"lığın içinde bana hep kocaman destek vermiş, can ciğer olmuş, dayanışmanın ne olduğunu öğrendiğim

arkadaşlarımı, bu ülkenin insan hakları savunucularını ailelerine, yakınlarına, bizlere, dostlarına, avukatlarına bile haber vermeden gözaltına aldılar. Çok gerçeküstü geliyor değil mi; doğru düzgün haber bile alamıyoruz hala; gerçek ama; bu ülkenin gerçeği bu artık. Alışmıyoruz, kabul de etmiyoruz; ama biliyoruz ki gerçeği bu oldu ülkenin... Canım Özlem, canım İdil, canım Nalan, Günel, İlknur, Nejat, diğer arkadaşlar...

İyi insanlardır, çok çok iyi insanlar; bu zamanda eşine az rastlanır kadar iyi kalpli insanlardır... Kaç kişiye bunu diyebilirsiniz, bir düşünün?... Çok iyi kalpli, çok iyi kalpli insanlardır.

Arkadaşlarımızı serbest bırakın. Arkadaşlarımızı hemen serbest bırakın. Bu hukuksuzluğa, usulsüzlüğe, bu rezalete; yeter bu kötülüğe son verin.

Arkadaşlarımızı geri verin

Bu ülkenin, insanlığın ihtiyacı olan şey sizin korkunç kötülüğünüz değil, onların fedakarca, cesaretle savunduğu adalettir, iyiliktir, özgürlüktür, aydınlık yarınlarıdır.

Arkadaşlarımızı serbest bırakın!

#insanhaklarisavunucularinadokunmayın

Açlığın 100. Günü Sonrası Zaman Akmaya Devam Ederken

Buse Kaynarkaya

OHAL kapsamında çıkarılan KHK ile görevlerinden ihraç edilen akademisyen Nuriye Gülmen ve öğretmen Semih Özakça'nın açlık grevleri, 16 Haziran 2017'de 100. günündeydi. Açlık grevinin ölümcül aşamaya geldiğine dikkat çekilerek direnişçilerin taleplerinin karşılanması için Ankara'da gün boyu eylemler yapıldı. Bu eylemler ve takip eden süreçteki gelişmeleri derledik.

Nuriye Gülmen ve Semih Özakça, 120 gün boyunca işlerine geri dönme talebiyle Yüksel Caddesi'ndeki İnsan Hakları Heykeli önünde oturma eylemi yaptıktan sonra açlık grevine başlamışlar, 22 Mayıs 2017 gece yarısı açlık grevi 75. günündeyken evlerine yapılan baskınla gözaltına alınmışlar, ertesi gün çıkarıldıkları mahkemede tutuklanarak Sincan Cezaevi'ne gönderilmişlerdi. Avukat Engin Gökoğlu, açlık grevinin 100. gününde direnişçilerin sağlık durumlarına ilişkin BBC'den Selin Girit'e yaptığı açıklamada direnişçilerin sağlık durumlarının iyice kötüleştiğini, ciddi acılar çektiklerini ifade etti (1).

IHD: "Yaşamları tehlike altında"

100. günde hem Ankara'da hem de Türkiye'nin farklı yerlerinde pek çok eylem yapıldı. İnsan Hakları Derneği (IHD), Başbakanlığa gönderdiği faksta şu ifadelerle yer verdi:

"Anayasa'nın 15. Maddesi'nin 2. Fıkrası'ndaki OHAL zamanında bile kısıtlanamayacak 'masumiyet karinesi' ile hiç kimsenin inancından, düşüncelerinden dolayı suçlanamayacağına dair temel güvenceler OHAL KHK'leri ile yerle bir edilmiştir...Nuriye ve Semih'in yaşam hakkının korunması iktidarın sorumluluğu altındadır. Nuriye ve Semih'in kamuoyuna açıklandığı gibi OHAL İnceleme Komisyonu'nun 23 Temmuz'dan sonra yapacağı incelemeyi bekleyecek zamanları yoktur. Bu nedenle iktidarın acilen bir iade KHK'si ya da komisyonun acil bir kararı ile görevlerine iadeleri sağlanmalıdır. (2)"

13:30 eyleminde, abluka altında bulunan İnsan Hakları Heykeli'nin önüne papatyalar bırakmak isteyen direnişçilere polis müdahalesi sert oldu ve 11 kişi gözaltına alındı. Gözaltılar gece saatlerinde serbest bırakıldı.

Akşam üzeri, avukatlar Sakarya Caddesi'nde müvekkillerinin mesajlarını okudular ve basın açıklaması yaptılar. Saat 20:30'da Konur Sokak'ta yeryüzü sofrası kuruldu. Esra Özakça bir konuşma yaptı. Yemek sonrası Nuriye Gülmen ve Semih Özakça'ya gönderilmek üzere toplu bir fotoğraf çektiler.

111 aydın ve sanatçı: "Neye imza attığımızın farkındayız"

Yüksel Caddesi'nde direnenlere polis sert müdahalesi ve gözaltılar sürerken açlık grevinin 111. gününde 111 aydın ve sanatçı bir bildiriye imza attılar:

"Nuriye Gülmen ve Semih Özakça OHAL kararnamesi ile işten atılan beş bin akademisyen, elli bin öğretmen ve yüz elli bin çalışandan sadece ikisi işe geri dönme talebiyle açlık grevine gittikleri için cezaevine atıldılar. 111 gündür açlar. Nuriye ve Semih ölmesin. Çalışma hakları geri verilsin. Okullarına dönebilmeleri ve hayatlarına devam edebilmeleri için devletin gereken adımları atmasını istiyoruz. Adalet ve demokrasi bunu gerektirir."

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, bu bildiriye yayımlayan gazeteleri ve imza verenleri "terör örgütüne cesaret verdiklerini" öne sürerek "Neyin altına imza attığının farkında mısınız?" diyerek tehdit etti. İmzacılar, "Biz neye imza attığımızın farkındayız" yanıtını verdiler. Bunun üzerine imza verenlerin sayısı artarak binlere ulaştı.

AYM'den red, AİHM'e başvuru

Nuriye Gülmen ve Semih Özakça'nın kalıcı sakatlık ve ölüm tehlikesi altında oldukları, tutukluluk hallerinin tedbiren sonlandırılarak derhal salıverilmeleri talebiyle 22 Haziran'da Anayasa Mahkemesi'ne yaptıkları başvuru, 26 Haziran'da "Ceza infaz kurumunda tutulmalarının yaşamlarına, maddi veya manevi bütünlüklerine yönelik bir tehlike oluşturduğuna dair bir durum bulunmadığı" belirtilerek reddedildi (3).

Avukatlar, Anayasa Mahkemesi'nden cevabın gecikmesi üzerine, başvuru sonuçlanmadan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne de başvurmuştu. Uzman raporlarının da yer aldığı başvuruda, hapis hane koşullarının açlık grevcilerinin sağlık durumlarını daha çok etkilediği belirtilerek tutukluluk hallerinin sonlandırılması için çözüm talebinde bulunuldu.

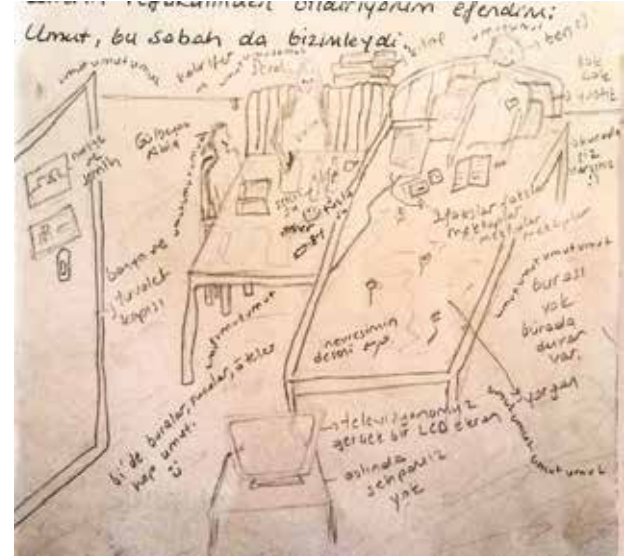
Direnişçilere ev hapsi

Avukat Engin Gökoğlu, açlık grevinin 126. gününde yaptığı açıklamada Nuriye Gülmen'in geceleri 3 saatte bir gardiyanlar tarafından uyandırılıp kontrol edildiğini söyledi. AİHM sonuçları beklenirken 13 Temmuz'da açlık grevindeki Esra Özakça, Acun Karadağ, Nazan Bozkurt ve Nazife Onay hakkında, Ankara 5. Sulh Ceza Hakimliği tarafından, "terör örgüt üyesi olmak ve terör örgütü propagandası suçlaması yapmak" suçlamasıyla "konutu terk etmemek suretiyle adli kontrol alınma" kararı verdi. Bu, Esra Özakça'nın Semih Özakça'yla görüşe gidememesi anlamına geliyordu. Nuriye Gülmen ve Semih Özakça için İzmir'den Ankara'ya yürüyüş yapan Adem Kızılcay, Ankara'ya varmak üzereyken gözaltına alındı ve onun için de ev hapsi kararı verildi. Acun Karadağ, direniş evinin bahçesine taşıyarak öğlen ve akşam açıklamalarını sosyal medyadan yaptığı canlı yayınla sürdürmeye başladı.

Açlık grevinin 141. gününde, Nuriye Gülmen ve Semih Özakça AİHM'in talebiyle Numune Hastanesi'nde muayene edildiler. Avukatlar, Semih Özakça'nın zorla arama sırasında gardiyanlar tarafından darp edildiği bilgisini verdiklerinde açlık grevi 142. gününe ulaşmıştı.

AİHM'den red

2 Ağustos'ta, AİHM'e yapılan başvuru, "Mevcut bulgulara göre durumları hayati tehlike arz ediyor, geri dönülemez ve kalıcı sağlık problemlerine yol açabilir. Hayatını yalnız başına idame ettiremez. Ancak mevcut bulgular tutukluluk halinin tehirini gerektirmez" denilerek reddedildi. Bunun üzerine, Nuriye Gülmen ve Semih Özakça hapis hanesinin içinde bulunan hastaneye sevk edildiler. Yanlarına refakatçi dahi verilmeyen

direnişçilerin yemekhaneye yakın odalara konuldukları, kokudan rahatsız oldukları bilgisi avukatları tarafından paylaşıldı. Avukatlar ve hak örgütleri tarafından yapılan basın toplantısında bu durumda tek beklenenin OHAL komisyonun kararı olduğu ifade edildi.

Ankara'da eylem yapmak yasak!

Ankara Valiliği, 2 Ağustos'ta yaptığı açıklamayla Nuriye Gülmen ve Semih Özakça'ya destek vermek amacıyla parklarda açlık grevi, oturma eylemi düzenleneceğine dair istihbarat aldıklarını, "Bu tür eylemler, mevsim şartları da göz önünde bulundurulduğunda hava sıcaklığından dolayı vatandaşların parkları yoğun olarak tercih etmesinden dolayı çevreye rahatsızlık verebileceği... kamu güvenliğini tehlikeye düşürebileceği" gerekçesiyle ay boyunca bütün eylemleri yasakladığını duyurdu (4).

Açlık grevi 150. gününe ulaşmak üzere, 17 Temmuz'da başvuru almaya başlayan OHAL komisyonunu hâlâ bir karar açıklamadı. Ankara Tabip Odası'ndan Dr. Onur Naci Karahan'ın direnişçilerin sağlık durumuna ilişkin yaptığı son açıklama şu şekilde (5):

"140 gün sadece şeker, tuz, su ve B vitaminiyle yaşamak başta kalp ve sinir sistemi olmak üzere tüm organlar için alarm seviyesi anlamına gelebilir. Şu an kalıcı hasar olma riskinin olduğu günlerdeyiz. Böyle bir hasar olup olmadığını ancak tam muayene sonrası söyleyebiliriz."

(1) <http://www.bbc.com/turkce/haberler-turkiye-40297924>

(2) <https://www.artigercek.com/acligin-100-gununde-nuriye-ve-semih-icin-mektup-ve-kart-eylemi>

(3) <http://www.anayasa.gov.tr/icsayfalar/basin/kararlarailiskinbasinduyurulari/bireyselbasvuru/detay/pdf/2017-27678.pdf>

(4) <http://www.ankara.gov.tr/toplanti-ve-gosteri-yuruyusleri-yasagi-hakkinda-basin-duyurusu>

(5) <https://bianet.org/bianet/saglik/188619-aclik-grevinin-140-gununde-tum-organlarda-alarm-durumu-olabilir>

2 Çocuk Annesinin Ankara'sı Peyzaj Mimarları Odası ile İmtihan

A. Özge Akar

Kısaca

Mesleki odalar politik baskılar sonucunda, istemedikleri bir şekilde, olmak istemedikleri bir yerde olabilirler. Fakat, neyi nasıl yaptıkları da tamamen "Politik Zeminle ilişkilendirilemez; kendi seçimlerini de yapabilirler. Aşağıdakileri, bir Oda üyesine neleri, nasıl yapmamalı şeklinde okuyabilirsiniz.

18 Mayıs 2016 günü 4. İcra Müdürlüğünden gelen bir zarf ile TMMOB Peyzaj Mimarları Odasına (bundan sonra PMO) ödemediğim üyelik aidatı borcumdan dolayı icraya verildiğimi öğrendim. Belirtiyim bu zarfı aldığı gün, 4 yıldır işsiz ve 9 yıldır Peyzaj Mimarlığı ile ilgili hiçbir şey yapamayan biriydim! Ödemem ya da mal beyanı yapmam gerektiği yazıyordu.

İlk Temas

Türkiye'nin en iyi Peyzaj Mimarlarından bir hoca, Oda başkanını aradı. El cevap; 'artık olay bizden çıktı, olay üyeyle-avukat arasında.' Halkla ilişkiler, PR ismini almış yürümüşken, bir oda üyesinin yanından asla ayrılmamalıyken, bu cümle nasıl da rahat söyleniyor ve bu süreç sonuna kadar kati surette nasıl da aynı kısır döngüde devam ediyor; aşağıda göreceksiniz.

Bunun üzerine, çok içten şekilde bir yazı yazdım ve – herkese açık olmayan– Solfasol e-posta grubuna bunu yolladım. Mağdur olduğumu ve her türlü bilgi/görüşe açık olduğumu da ekledim. Odaya gitme fikri gelse de aklıma, önce haklarımı bilmem gerekiyordu, Oda kendi avukatıyla beni yalnız bırakmıştı. Ayrıca belirtmeliyim, çocuklu insanlar öyle her istedikleri şeyi hemen ve hızlıca yapamaz.

Oda ile Üye Arasına Girilir mi?

24 Mayıs 2017 günü, Odayı aradım -sevdiğim bir PMO çalışanına- dedim ki; İcraya gitmek istemiyorum, peşin ödeyeyim, indirim yapın! Hadi indirimden geçtim, icraya gitmek istemiyorum! Hayır, dediler; bu sadece avukatla sizin aranızda! Sizi icraya vermeseydik oda başkanımız ağır ceza mahkemesinde yargılanırdı diye eklediler.

Tekrar bir yalnızlık hissi sonrası konuştuğum kişi bana avukatlık bürosundaki ilgili kişinin ismini verdi muhattabımı belirlemiş oldu. Tabii ki, odayı koruyacak avukatlık bürosundan (aksi hali suç teşkil ediyor olmalı); aynı şekilde bir hayır aldım. Ayrıca, vatandas. uyp.gov.tr sitesinden borcumu ödeyebileceğimi, taksit istersem bu adresten başka bir siteye yönlendirildiğimi de öğrenmiş oldum. Fakat, bana verilmiş olan yasal 7 günlük ödeme süresinin içinde borcum 1.920.27 TL görünüyordu ama bana gelen icra kağıdında 1.896,26 TL yazıyordu!

4. İcra...

1 Haziran 2017 günü, 4. İcra Müdürlüğüne gittim, çünkü gerçekten de Oda ve avukat dışında sadece orada olabilirdi; en bağımsız bilgi.

İcra Müdürlüğü kocaman bir bina ve içinde oda oda ayrılmış İcra daireleri var. Herkes çalışıyor, konuşuyor, yürüyor, dinliyor, boş duran oluruna bırakılmış hiçbir şey yok gibi... 'Devlet memuru' gibi küçümseme laflarını kullananlar, bir gün buraya gitmeli. Çalışanlar çok hızlı ve düzgün görünüyor. Buraya 2,5 yaşındaki oğlum Güney ile gittiğim için belki de –hemen ortamda fark edildik– ben kapıdan girerken ilgili memura yaklaştığımda; A. Özge Hanım, avukatla görüştünüz mü dedi! 2 metre ileriden kağıdımdaki dosya numarasını gördüğü için onu tekrar tebrik ediyorum! Görüşüm indirim yapmıyor dedim ve lütfen bana şu an ne kadar borcum var söyler misiniz derken o çoktan gerekli çıktığı uzattı.

Aynı binadaki Vakıfbank'ta ödeyebileceğimi söyledi. Hepsini bu kadar, dedi.

İcra Müdürlüğüne girerken, kadın güvenlik görevlisi, Güney'in de üstünü aradı, görevli çok tatlıydı kesinlikle ona kendini kötü hissettirmedim, yine de ben kendimi çok kötü hissettim, yavrum dedim içimden, sonra da üzülerek okuduğumuz, cezaevinde babalarını görebilmek için pantolonunu çıkarmak zorunda kalan çocuklar geldi aklıma, sonra da onlar ve anneleri için üzüldüm.

Kendimi En Güvende Hissettiğim Yer: Noter!

16 Haziran 2017 günü, zorunlu olarak ödediğim üyelik aidatı 2017 Aralık ayına kadar olmasına rağmen noterden, Odaya üyeliğimi silmeleri için ihtarname yolladım. Gerekirse, Odaya tekrar üye olabilirim ve tekrar icraya verilirsem elimde artık bir yasal kağıt var, kaybetsem de Noter saklı tutar! İçim rahatladı!

Ne garip, mesleki birlik korunmak için ben kendimi korumak için Odadan ayrıldım.

Not: Odadan beni telefonla aramışlar ama çok eski bir telefonum kayıtlı olduğu için ulaşamamışlar, bana gerekli tebliğleri yolladıklarını söylediler ama ben bunları matbu evrak sandım hatta okumadım bile, yazı da yazsam çizgi de çizsem bizim yazılı bir gelenekten önce sözlü bir geleneğimiz var.

Ayrıca, Oda benim onlarda kayıtlı olmayan adresime ulaşmışken telefonumu da bulabilirdi, mezun olduğum okula bir mail atsa bile beni bulurlardı, ama borçlu binlerce olunca değersizleşiyoruz belki de...

Böyle Şeylere Yer Yok!

Birincisi üzülmek. İkincisi yoldan dönmek.

Çünkü bu işler yasal! Fakat, bankalar bile anlaşırken, belediyeler, vergi daireleri uzlaşmaya giderken, PMO ile böyle bir süreç yürümedi. Mantıklı olan tahsilat işleminin gerçekleşmesi mi? Yola çıkmışlar bari uzlaşma falan olmadan çizdikleri yoldan şaşmamak mı, ne pahasına olursa olsun?

Ayrıca, PMO'ya faiz almadığı için teşekkür etmem gerekiyormuş (bunu matematiksel olarak ben hesaplayamadım, çünkü bu para, benim gözümde, kazanılmamış kazanç yani ranttır. Değilse bile ben öyle hissettim. Çünkü ben

Peyzaj Mimarlığından para kazanamayan bir bireyim ve bu sektörde çalışabilmek için öncesinde çok da çabaladım. Ne pahasına olursa olsun yapılmış bir tahsilat karşısında, tabii ki benim ödememek gibi bir tercihim olabilirdi ama ben bu yoldan gitmedim. Öldüğümde, çocuklarıma, yılda yüzde 9 faizle işlemiş bir borç bırakmak istemedim.

Hala Garip Gelenler...

PMO internet sayfasında bir bölüm var; Oda üyeliğinden ayrılanlar diye; övünülecek bir şey değil ki bu! Üye sayısının çok olması istenilen bir şeydir. Neden böyle bir şey var? Acaba benim ismimi de oraya bana sormadan mı yazacaklar? Buna hakları var mı?

Bu yolda bir avukat bana laf anlatırken; tabii ki bu benim yorumum demişti, yani tek bir doğru ve tek bir yol yok. PMO ise bunun tek bir yolu varmış gibi hareket ediyor...

Görünmeyen Işıktaki Ankara

Akın Atauz

Uğur Kavas'ın kitabı daha doğrusu fotoğraf albümü, bu adı taşıyor. Gözümüz ışığı ve kırıldığında içindeki renkleri (altı veya yedi farklı rengi) görebiliyor. Ancak doğadaki bütün ışıklar, bizim görebildiklerimizden ibaret değil.

Uğur Kavas'ın kitabı daha doğrusu fotoğraf albümü, bu adı taşıyor. Gözümüz ışığı ve kırıldığında içindeki renkleri (altı veya yedi farklı rengi) görebiliyor. Ancak doğadaki bütün ışıklar, bizim görebildiklerimizden ibaret değil. Kızılötesi ve morötesi gibi başka ışıklar da var ve gözümüz bunları ayırt edemiyor. Ancak bunları gören makineler, aletler var ve bunları gören fotoğraf makineleri de var. Kitap, Uğur Kavas'ın kullandığı kızılötesi ışınları kaydeden bir kamera ile çekilmiş 51 fotoğrafın, siyah-beyaz baskısından oluşan bir albüm.

Fotoğraflar, Kavas'ın 2014'de Cermodern'de açtığı bir sergini fotoğrafları ve gerçekte, sergiye eşlik etmesi düşünülen bir katalogun, geç de olsa, ayrı bir kitap olarak yayınlanmış hali. Kitapta Kavas'ın bir önsözü ve

Issız ve insansız bir kent denilince biraz ürkütücü gibi geliyor, ama fotoğraflardan yansıyan Ankara, hiç de öyle değil.

Ozan Sağdıç'ın yazdığı bir giriş yazısı var. Sağdıç, bu fotoğraf tekniğinin gelişmesini ve özelliklerini anlatıyor bu yazıda.

Kızılötesi ışığa duyarlı film ve kamera ile çekilen fotoğrafların özelliği, Sağdıç'ın da söylediği gibi, bu fotoğraflarda "...kimi renk tonları yok ediliyor. Gökler kararıyor ve yeşillikler bembeyaz oluyor. Özellikle yeşilliği bol kırsal, orman, park gibi alanlar karlı bir manzara görünümünü kazanıyor." Böylece diyor Sağdıç, "konuyu bir kez daha doğanın doğallıktan uzaklaşma olanağı şeklinde görmekteyiz artık, soyutlamaya doğru atılmış bir adım daha..."

Fotoğraflar genellikle Ulus civarındaki tarihsel yapıları/ anıtları ve Ankara'nın çeşitli yerlerindeki parkları kapsıyor. Bu "görünmeyen ışıkta" çekilmiş Ankara resimleri, Ankara hakkında farklı bir duygu uyandırıyor. Bilmediğiniz bir Ankara'ya, tanımadığınız bir kente bakar gibi oluyorsunuz. Fotoğraflar sizde, tuhaf bir rüya görüyor olduğunuz izlenimini uyandırıyor.

Çok tuhaf bir şey olmuş, günün birinde Ankara'ya olağanüstü çok kar yağmış ve sokaklarda, meydanlarda, parklarda hiç kimse kalmamış. Aslında hava açık ve parlak, ama hiçbir yerde in-cin yok. Büyük bir ıssızlık var. Hatta duyumsuyorsunuz ki, büyük bir sessizlik var. Kar bütün sesleri bastırılmış. İnsan da yok ortada. Zaten genellikle parklardan çekilmiş fotoğraflar olduğu için otomobil vb gibi taşıt araçlarının hiç biri yok. Aslında, genellikle makineler yok. Ayrıca pek fazla bina da yok. Her yer, sadece kar altındaki dallarıyla, çeşitli türlerdeki ağaçlarla dolu.

Sağdıç, giriş yazısında, kızılötesi fotoğrafçılık teknolojisinin gelişimini anlatırken, bir aşamada "... ancak durağan konularda ve nerdeyse üçayaksız çekim yapılamıyordu" diyor. Ancak sonra teknoloji gelişmiş. Bununla birlikte, Kavas'ın fotoğraflarında yakın planda hiç insan olmaması, olanların da çok uzakta ve sanki hareketsizmiş gibi durması, bu fotoğraflara, tam bir "uyuyan güzel" dünyası, bir masal kenti havası veriyor. Karlar altında sessiz ve nerdeyse insansız bir kent.

Issız ve insansız bir kent denilince biraz ürkütücü gibi geliyor, ama fotoğraflardan yansıyan Ankara, hiç de öyle değil.

Bu tanım, aslında Ankara'ya yakışır. Ankara'yla ilgili "kimlik" tartışmalarında hep ön plana çıkan, kentin o soğuk, uzak, insansız ve masalsi denebilecek kadar monokromatik imgesi (buna daha çok "gri" diyorlar ama bunu atlayalım şimdilik). Bu fotoğraflar, tam olarak, dışarıdan bakanların söylediği gibi bir Ankara anlatıyor. Issız ve insansız bir kent denilince biraz ürkütücü gibi geliyor, ama fotoğraflardan yansıyan Ankara, hiç de öyle değil. O kadar güzel ki, bembeyaz kar yığınları, ağacın, dalın, yaprağın formunu en ince ayrıntılarına kadar almış ve parlak bir ışık yansıtıyor. Bu yerlerin (zaten park olduklarını biliyorsunuz) insan eliyle yapılmış olduğu belli. Ancak kalabalık değil.

Her yer çok sakın ve tenha. Bir masal ülkesinin, kar altındaki yolları gibi. Prensesin eline o çıkırcığın iğnesi batmış ve o anda bütün kent olanca güzelliğiyle, bembeyaz tertemizliği ile uykuya dalmış. Bağırın-çağırın yok. Otomobil homurtusu ve trafik gürültüsü kar altında boğulmuş. Belki bu masal Ankara'sında hiç olmamış da olabilir? Sakin akan sular ve fıskiyeler var. Arada, arkalarda birkaç kule, ev gibi yapılar da görüyorsunuz, ama onlar da sakın ve zararsız duruyorlar. Üstünüze basmıyorlar.

Bu kitabı gördükten sonra, anladım ki, eğer Ankara için bir ütopya olacaksa, umudumuz kızılötesi ışıklarda...

Kent, Katılım ve Sürdürülebilirlik Bağlamında Müşterekler Siyaseti – 1

Özgür Tek

Türkiye Sosyal ve Ekonomik Etüdler Vakfı'nın (TESEV) "Sürdürülebilir Kentleri Desteklemek" projesi çerçevesinde "Sürdürülebilir Kentler Yerel Müşterekler Siyaseti İçin e-Katılım" adlı bir rapor kaleme alan Mersin Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Ulaş Bayraktar'la sürdürülebilir kent, yurttaş katılımı ve politika üretme, hemşehirlilik ve e-katılım üzerine söyleştik. Özellikle de yeni teknolojik gelişmelerin katılım konusunda neler sunduğu ve Müşterekler Siyasetine nasıl olanaklar sağlayabileceği üzerine eğildik.

Türkiye Sosyal ve Ekonomik Etüdler Vakfı'nın (TESEV) "Sürdürülebilir Kentleri Desteklemek" projesi çerçevesinde "Sürdürülebilir Kentler Yerel Müşterekler Siyaseti İçin e-Katılım" adlı bir rapor hazırladınız. Projeden kısaca bahseder misiniz?

Proje, Birleşmiş Milletler'in kabul ettiği Küresel Hedefler çerçevesinde kurgulanan sürdürülebilir kalkınma perspektifinin kentlerde hayata geçirilmesi adına kullanılacak yeni iletişim teknolojilerini ele almayı hedefliyordu. İzmir-Sefehisar, Samsun-Terme ve Mersin-Akdeniz'de belediye çalışanları ve sivil toplum temsilcileri ile bu kavramlar tartışmaya açıldı ve birlikte bu bağlamda modeller ortaya konmaya çalışıldı. Üç farklı partinin yönetiminde söz sahibi (en azından proje esnasında öyleydi, sonrasında malum Akdeniz Belediyesi kayyum yönetimine sokuldu) bu kentlerin hepsinde sürdürülebilir kalkınma stratejisinin temel olgularından olan katılımın karşısında hem yapısal, hem de toplumsal zorluklar olduğunu gözledik. Yapısal zorlukların aşılması için de kağıt üstünde kalan reform düzenlemelerin ötesinde, tabanda kaynağını bulan bir dinamizmin gerekliliği kendini hissettirdi. Bu da bizi müşterekler siyaseti adını verdiğini yaklaşımı kurgulamaya sevk etti.

Çalışma Türkiye'nin üç farklı bölgesindeki farklı siyasal partilere mensup belediyelerde gerçekleştirildi. Sefehisar - İzmir, Terme - Samsun, Akdeniz - Mersin. Katılım konusuna bu üç belediye'deki yaklaşım farklılıkları nasıldı?

Bu belediyeler farklı partilere mensup olsalar da partilerini temsil ettiklerini düşünmüyorum. Belki Akdeniz Belediyesi, partisinin (DBP) genel programını yansıtan bir bakışa örnek olmuş

"Oy kullanmak evet bir tercih beyanıdır ama bu tercih günümüz sorunları ve değişkenlerinin ışığında güncel olamayacak genişlikte bir vekalet anlamına geldiği için iki sandık arasında da tercihlerin güncellenmesine ihtiyaç var"

sayılabilir. Özellikle mahalle evleri ve cinsel eşitlikçi uygulamaları partinin yerel yönetimler bakışını yansıtıyordu. Kentte yaşayan farklı kültürleri bir araya getirmek için sarf edilen çaba ve geliştirilen projeler de aynı şekilde değerlendirilebilir. Artık bu belediyenin bir kaymakam tarafından yönetiliyor oluşu tüm bu emeklerin boşa gittiğini görmemize de sebep oluyor ne yazık ki.

Sefehisar'da da belediye başkanının kent konseyini ve genel olarak sivil toplum oluşumlarını önemseydiğini gözlemledik. Belediye kent sakinlerinin bir araya gelmesi için de üretici pazarı, kooperatifler ve diğer ürün pazarlama imkanları yaratmaya çaba sarf ediyor.

Terme'de ise hükümetin termik santral kurma girişimine direnmiş ve bunda başarılı olmuş bir belediye yönetimi görüyoruz. Belediye başkanı işkurun geçici istihdam imkanlarını genç ve dinamik uzmanlardan yana kullanmış. O ekibin başını çektiği projelere halkın ilgi ve desteği alınmaya çalışılıyor.

Bu tecrübelerin farklılığı katılım olgusunun hazır modellerin kurgulanması ile hayata geçirilemeyeceğinin en güzel göstergesi. Her yerellik kendi beşeri, ekonomik ve kültürel özelliklerini göz önünde tutarak kendi pratiğini geliştirmeli. Yoksa bir yasak savmaktan öteye gidilemiyor. Kent konseylerin de zorunlu hale getirilip, tek tip bir yapının dayatılması ne yazık ki bu durumun yaygınlaşmasına hizmet etmiş oldu.

Katılım dediğimizde neyi anlıyorsunuz? Oy kullanmanın ötesinde, aktif yurttaşlık bağlamında katılım kavramı nasıl şekilleniyor?

Katılım en basit ifade ile yurttaşını ilgilendiren politikaların kurgulanmasında onların da söz hakkına sahip olması anlamına gelir. Ben bunu kabaca Tercih, Temas, Tarif, Tatbik ve Tetkik eylemlerini işaret eden 6T ile kısaltması ile ifade etmeyi yeğliyorum. Yurttaşlar Tercihlerini yöneticiler ve uzmanlar ile Temas içinde Tarif edebilmeli, bu tarifleri mümkünse Tatbik edebilmeli, kendisinin ya

da kamusal aktörlerin hayata geçirdiği politikaları Tetkik edebilmeli.

Oy kullanmak evet bir tercih beyanıdır ama bu tercih günümüz sorunları ve değişkenlerinin ışığında güncel olamayacak genişlikte bir vekalet anlamına geldiği için iki sandık arasında da tercihlerin güncellenmesine ihtiyaç var.

Raporunuzda yurttaş katılımı bilgilendirme, danışma, dahil etme, birlikte hareket etme ve muktedir kılma gibi farklı yöntem ve kapsamlarla gerçekleştirilebilir diyorsunuz. Mümkünse bir örnek ya da farklı farklı örnekler üzerinden bu süreçleri anlatabilir misiniz?

Bu dört katılım yöntemi, ilgili yazıdaki kategorileşmelerin basitleştirilmesi aslında. Katılımın ilk şartı, katılıma konu olan olgunun ilgili kesimlerin bilgisine sunulması anlamına geliyor. Bilmediğimiz, haberdar olmadığımız bir konu hakkında katılım iradesini ortaya koymamız mümkün değil. Özellikle taşra kentlerinde yerel basının güçsüzlüğü burnumuzun dibindeki gelişmelerden haberdar olmamıza bile izin vermeyebiliyor. Dolayısıyla, önce yaşadığımız çevrede ne olup bittiğini hızlı ve kapsamlı bir şekilde bilmeye ihtiyacımız var. Tüm yaşam çevremizi ilgilendiren imar planlarından haberdar olmamız bile o kadar zor ki. Bir de bu bilginin teknik bir dille, anlaşılabilir biçimde kalması da bir zorluk. Bu bilginin gündelik dile tercüme edilmesi, herkesin anlayacağı bir dille sunulması çok önemli.

İkinci yöntem olan danışma, bilgisi sunulan politikaya dair ilgili kesimlerin düşüncelerin alınması anlamına gelir. Fakat dile getirilen düşünce ve tercihlerin bağlayıcılığı yoktur. Çevre Etki Değerlendirme süreçlerinin zorunlu bileşeni olan halk toplantıları buna örnek olabilir. Ne kadar itiraz, tepki olsa dahi halk toplantısına dayanarak iptal edilen bir proje hatırlamıyorum örneğin ben. Kaldı ki, bu tecrübeler sonucu müstakbel danışma mekanizmaları da, nasıl olsa bir etkisi olmayacağı düşüncesi ile insanların ilgisini çekmez hale geliyor.

Dahil etmeden kastedilen ise ilgili kararların ilgili kesimlerin eğilimleriyle uyumlu bir şekilde alınması anlamına geliyor. Türkiye'den en azından son zamanlarda çok olmasa da bazı okul aile birliklerinin bu düzeyde okul yönetimlerine katılabildiğini gözlüyorum. Merkezi hükümetin okulların kaynak ve personellerini daraltması, okul müdürlerini okul aile birliklerinin maddi katkılarına çok ihtiyaç duyar hale getirdi. Okulların en temel fiziksel bakımları,

temizlikleri, donanımları bile velilerin katkıları ile yapılır oldu. Bir yandan da, okulların doğrudan bağış almasına karşı ortaya koyan resmi retorik, idarecilerin velilerin katkısını almak için okul aile birlikleri üzerinden hareket etmesini zaruri kıldı.

Birlikte hareket etme tam da bizim müşterekler siyasetinin hedeflediği aşama. Kamu politika süreçlerini biz beş aşamada tarif ederiz: gündem, değerlendirme, karar, uygulama ve denetim. Bir sorun önce gündeme gelir. Sonra o soruna yönelik çözümler arasında ideal çözüm benimsenir, resmi bir karara dönüştürülür (yasa, plan, bütçe vb.), hayata geçirilir ve sonunda da uygulamanın karara uygunluğu ve yararı denetlenir, değerlendirilir. Birlikte hareket tüm bu aşamalarda ilgili kesimlerin söz sahibi olması demektir. Buna Türkiye'den örnek vermek hayli güç. Değil sıradan vatandaşların, resmi siyasal vekillerin bile politika süreçlerinde ne kadar etkili olduklarını düşünenecek olursak, katılımcı değil, temsile dayanan karar organlarının bile bu aşamadan hayli uzak olduklarını görebiliriz. Belediye meclis üyelerinin belediye başkanı, ilçe/il belediye başkanlarının il/büyükşehir belediye başkanları; onların da merkezi hükümet karşısındaki; milletvekillerinin hükümet karşısındaki, hükümetin cumhurbaşkanı karşısındaki konumunu düşündüğümüzde bu kategoriye örnek vermenin ne kadar zor olduğunu görebiliriz.

Birlikte harekete örnek veremesek de, ilginçtir muktedir kılmaya referans olarak kullanabileceğimiz kısa süreli ama çok kıymetli bir örneğimiz var: Gezi Komünü. Tahsis edilmeyen, izin verilmeyen bir oluşum da olsa 2013 Haziranında Gezi Parkı'nın evsahipliğini yaptığı tecrübe tam da böyle bir muktedir olma haliydi. Revirinden, kitaplığına, kütüphanesinden aş evine, bostanına, televizyonuna kadar her anlamda tamamen vatandaşların kendilerinin tesis ettiği bir yaşam tecrübesi inşa edildi. Bu kadar insanın binde biri bile bir bilek kuyruğunda birbirine girerken, tüm o süreçte kaydadeğer bir asayiş sorunu yaşanmadı. Ivan Illich'in şenlikli toplumu teneffüs ettik o süreçte. Bir ütopya, tecrübe oldu. Ne yazık ki, onu bir nostaljiye dönüştürmekte de geç kalmadık ama neyse o başka bir tartışma konusu...

Katılım konusunda dünyada nasıl bir yaklaşım var? Yeni uygulamalardan örnekler verebilir misiniz?

Üç tür katılım uygulamasının özellikle revaçta olduğunu gözlüyorum. Öncelikle bizdeki mahalle

gibi yerel altı düzeylerdeki katılım öne çıkıyor. Belediye karar organları ile ilişkiye sokulan, belli bir bütçeye sahip, projeler geliştirebilen, belediyenin politikalarına müdahil olabilen ve kendileri faaliyetler düzenleyebilen bir ölçek olarak mahalleler gitgide önem kazanıyor.

"Anlamalı bir niceliğe ve temsil niteliğine sahip olmayan katılımcı grubu oluşmadığı sürece de bu katılım mecraları ya var olan iktidar örüntülerini tekrar üretiyorlar ya da iktidar oyununda yer alan ya da almaya hevesli aktörler tarafından kolayca araçsallaştırılabilirler. Böylesi tecrübeler de halihazırda ilgi gösterenlerin bu platformlardan uzaklaşmasına yol açıyor"

Diğer yandan katılımcı bütçe uygulamaları da Latin Amerika'dan sonra Avrupa'da da oldukça yaygınlaştı. Yerel yönetim bütçelerinin bir kısmının halkın istek ve tercihleri doğrultusunda planlamasına dayalı bu sistem halkın doğrudan kent politikaları konusunda söz sahibi olmasını sağlıyor. Türkiye'de bildiğim kadarıyla bu pratik sadece Çanakkale'de deneyimlendi.

Son olarak yurttaş jürilerinden bahsedebiliriz. Amerikan yargı sistemindeki jüri uygulamasının benzeri bu sefer kamusal konulara yönelik olarak hayata geçiriliyor. Üzerinde net bir uzlaşma olmayan proje ya da politika hakkında tamamen rastgele ama belli kotalara riayet edilerek bir jüri kuruluyor. İlgili taraftar ya da muhalif gruplar, farklı uzmanlar ve proje müellifleri ile kamu yöneticileri bu jüriye kendi yaklaşımlarını aktarıyorlar. Tüm tarafların bakışını dinleyen jüri bunlara dayanarak bir karara varıyor ve süreç sonrasında bu karara bağlı olarak gelişiyor.

Katılımın çıkmazlarından söz ediyorsunuz raporda bunlara kısaca değinmeniz mümkün mü?

Örneğin farklı grupların direnç göstermesi, katılım için zamanın gerekliliği, belli bir eğitim seviyesi üzerindeki daha etkin olması...kent konseylerinde ortaya çıkan siyasaldan ayrı olarak sosyal hiyerarşi....

Özellikle kent konseyleri bağlamında düşünce,

büyük bir kesimin bu katılım mecralarına ilgisiz olduğunu gözlüyoruz. Bu ilgisizliğin en önemli sebebi bilgilerinin olmaması. Kent konseyinin varlığı, anlamı, işlevi ve işleyişinden çok geniş kesimlerin haberdar olduğunu söylemek zor.

Bilgisi olup da ilgi göstermeyen kesimleri de birkaç gruba ayırabiliriz. Muhalif, örgütlü kesimlerin konseylerle ilgilenmesi istisnaidir mesela. Çünkü bu alanları neoliberal yönetim modelinin anlamsız, yararsız hatta işbirlikçi mekanları olarak görüp, uzak dururlar. Tam da bu uzak duruş, bu ihtimalin güçlenmesine sebep olur ya neyse.

Böylesi bir siyasi yargı taşımaya da, buraları belediye başkanların arka bahçesi görüp de uzak duran kesimler de az değildir. Bir de katılmak istediği halde bunun için imkanlara sahip olmayan kesimlerden bahsedebiliriz. Nereden baksanız bir maliyeti vardır katılımın. Zaman ve para ayırıp gideceksiniz; katılımınızın anlam taşıması için gündemdeki konulara dair fikriniz olacak, bunlar ifade edecek medeni cesarete sahip olacaksınız, diğer katılımcılarla işbirliğine gidebilecek sosyalleşme becerileriniz olacak vs.

Anlamalı bir niceliğe ve temsil niteliğine sahip olmayan katılımcı grubu oluşmadığı sürece de bu katılım mecraları ya var olan iktidar örüntülerini tekrar üretiyorlar ya da iktidar oyununda yer alan ya da almaya hevesli aktörler tarafından kolayca araçsallaştırılabilirler. Böylesi tecrübeler de halihazırda ilgi gösterenlerin bu platformlardan uzaklaşmasına yol açıyor.

Bütün bu ahval ve şerait bizi yine yerelde müşterek bir iklimin yaratılması sorununa getiriyor.

(söyleşinin 2. parçası Eylül Solfasol'unda)

Türkiye Ekonomik ve Sosyal Etüdler Vakfı (TESEV) tarafından yürütülen ve Friedrich Naumann Vakfı tarafından desteklenen Sürdürülebilir Kentleri Desteklemek projesinin çıktısı olan "Sürdürülebilir Kentler Yerel Müşterekler Siyaseti İçin e-Katılım"ı raporuna

<http://tese.org.tr/wp-content/uploads/2016/12/Sk.Rapor.TUR.pdf>

adresinden ulaşabilirsiniz.

kent, çapsızlar yarışı, iller bankası yıkımı ve telefonlarımızı yenileme savaşında bugün

tanju gündüzalp

'kent= bizim çelişkilerimizin toplamı' sanırım. buna bir grup düşünce insanı 'orta sınıfın laneti' de diyor.

bitmek bilmiyor bireysel ya da kamusal hırslımız, her ölçekte sermayesi olanımızın yok etme hülyası. başarı, sunum, değişim, yenilik, büyüme, 'ben böyle istedim' lerimiz. sanmayın ki, iller bankası yıkımından söz ediyorum. hayır hayır, kendim(iz)den söz ediyorum.

'xxx partisine girersem, inşaat işi alır mıyım bizim buralarda' diyen babamın, akşam televizyonda tansu çiller zamanının bir iş insanının '500 trilyon tlik hortumuna' küfrünün çelişkisi hikayemiz.

anadolu bulvarı uzantısı odtü yanı yol inşaatı öncesi; eylemlere katılan, ağaç diken ve 'zorla çıkartsalar bile evimden çıkmayacağım' diyen 100. yıl semtinde yaşayan arkadaşın, yolun yapılmasından 1 yıl sonra 'bizim ev 200 bin ediyordu, şimdi 300 bin ediyor' demesinin...

kitabımızı internette dienaar'dan alıp, 'tüh iletişim yayınları da kapanmasaydı' dememizin...

dünyanın her yerinde gittiğimizde dönerci arayıp, 'tüm tunalı hilmi de dönerci oldu, kent bozuluyor, hafıza yok oluyor.' dememizin...

birkaç tane yüzlü bin lirayı birleştirip, ev alma çabasında olmamı(zı)n kent/rant/kimlik sürecinde lanetidir, büyük kanyonda 3-5 km'lik bir küp edebilen 7-8 milyar biz'in hikayesinin geri kalanı.

toplumsal arkeologlar derneği'nin bi toplantısı olmuştu milli kütüphane konferans salonu'nda, 15-16 yıl evvel; 'tarihi eserleri ortaya çıkarmak mı yoksa üzerini kapamak mı...!' tartışması başlatmışlardı. evet evet, biz üniversite öğrencileri olarak görmek için giderken göreme'ye, çok yüz yıllar önce orada saklanmış ilk hristiyanların korunaklı tuf koridorlarında bağırın profesörün tuf yüzeylere verebileceği zararı düşünmemesinin benciliğinde yatıyor, tarihi eserleri kapama düşüncesindeki yenilginin ve örtme isteğinin konuşulacak duruma geldiği zamanların felsefesi.

kendim(iz)le, bizim yaptıklarımızla, lafımızla gündelik eylemimizin uyumsuz insancılığıyla yüzleşemediğim(iz) de, sen/ben/o/siz/biz/onlar toplamının görüngüsü, iktidar ve rantın sermaye aklıyla birlikte vahşi talanımızın gidebileceği yolun ucu

gözüküyor, yok edilen soyu kırılan insanlarımızın da toplumsal talan olduğunu unutmadan.

sanmayın ki, cici batı ve kuzey bu konularda duyarlı. sadece kendi mahallesiyse sınırlı kültürel ve tarihsel duyarlılığı, bizim evin salonunun koltuklarıyla ilişkimizden hallice. ortaçağ kültürünün yıkıcılığı sürüyor kendi mahallelerinin dışında, örnekse yan mahalle polonya'da, uzak köy afrika'da. gerisi yalan ve vandalizm/şiddet.

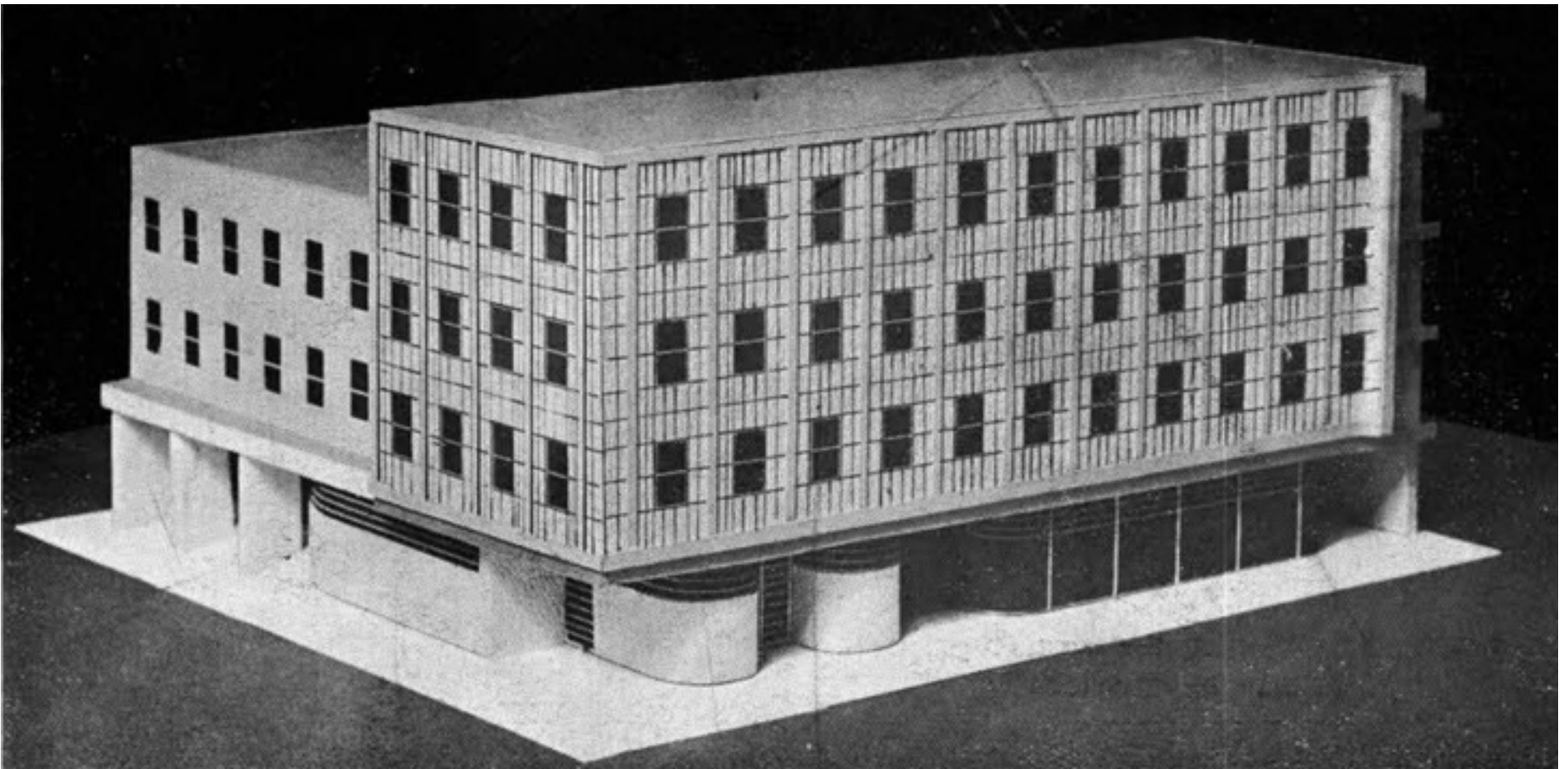
bu kadar iç eleştiriden sonra bir de pozitif olarak, bugünden yarına evrensel akılla ne yapmalıya değinmeye çalışmak gerek; tek tek yıkılan yapı peşinde koşmak, yok edilen insanların toplumların kentlerin ardına ağıt düzmek, kapitalizmin neo'su ile rosa'lar, robin hood'lar, don quijote'ler olarak baş edebilmek pek mümkün görünmüyor.

gelin çalışalım birlikte ve; modern mimarlık, tasarım ve şehir planlığı ürünlerini belgelemek ve korumak için kurulmuş docomomo örgütlenmesi türkiye çalışma grubu, mimarlar odası, kentteki üniversiteler, mimarlar derneği 1927 (md1927), koruma ve restorasyon

uzmanları derneği (korder) ankara'daki tüm taşınmaz kültür/yapı/sanat eseri varlıklar için, toplu halde uluslararası korunacak eser/varlık başvurusu yapalım. evrensel olana doğru taşısak belki de bizimle birlikte davranacakların sayısını arttırabiliriz.

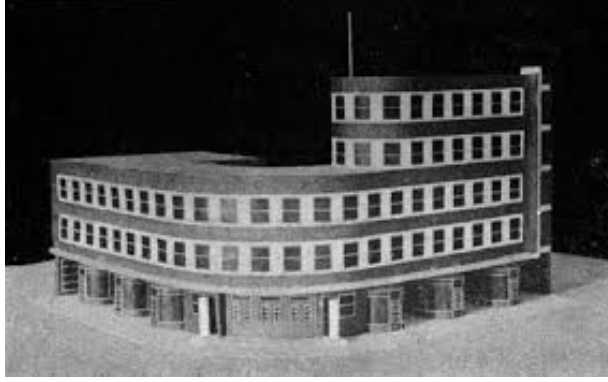
caminin kiliseyi, havranın camiyi, kilisenin havrayı bir birim daha yukarı doğru geçmeye çalıştığı şehir yamaçlarını eşit kılabilirmek olsun umudumuz.

artık bisiklete binerek geçelim bi de ulus'tan, yıkımın ideolojisinin bize bıraktığını çıplak ve yavaş gözle görebilelim, anabilelim ki aklımıza kayıt kalsın. hiçbir zaman ve koşulda tek engelleyemeyecekleri bilgi aktarımımızda yer bulabilsin. ya da hemen şimdi hayatımızın tüm boş vakitlerini, hafızanın (görsel, kitap, bellek, dijital kayıt, müzik, şiirle) tüm kayıtları için emek harcamaya ayıralım (mı).

Ankara'da Yaşarken Bir Cumhuriyet Mirası Yok Edildi; İller Bankası Binası

Nadir Avşaroğlu

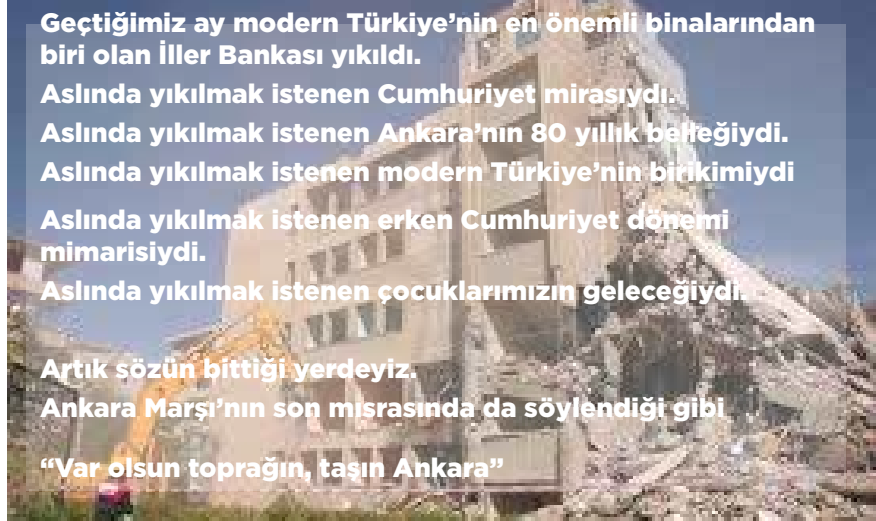

Halk otobüsü ile Kızılay'dan Ulus'a doğru giderken otobüs muavini bağırdı; "Gençlik Parkı, İller Bankası'nda incekler arka kapiya yanaşsın".

Ancak artık İller Bankası Binası yok. Cumhuriyetin ve başkentin simge mekanlarından biri olan Ulus'taki İller Bankası Binası, gece yarısı Ankara Büyükşehir Belediye ekiplerince yıkıldı. Geçtiğimiz yıl Ankara 2 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek'in talebi ile İller Bankası'na ait 1937 yılında mimar Seyfi Arkan tarafından yapılan Ulus'taki binasının tescilini kaldırmıştı. Gökçek, binanın mülk sahibinin talebiyle Hergelen Meydanı'na yapılan camiye meydan kazandırmak(!) amacıyla yıkıldığını söyledi. Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun binanın yıkılarak caminin arkasına taşınması yönünde karar aldığını belirterek, yıkımı gerçekleştiren Belediye ekiplerini kutladı ve muzaffer bir eda ile yıkıntının üzerinde poz verdi.

Erken Cumhuriyet dönemine ait tarihi yapıları bulunan Ankara'da sessiz bir yıkım gerçekleştirildi. Bir dönemin sembol mimari yapılarından İller Bankası Binası da Koruma Kurulu kararına ve Ankara Mimarlar Odası ve sivil toplum kuruluşlarının tüm uğraşına karşın hemen arkasında inşa edilen camiye kurban edildi. İller Bankası için hukuksal süreç devam ederken, bina, Haziran ayının ortasında bir tatil günü ani bir baskınla yıkıldı. Yıkımla birlikte banka arazisi camiye devrolurken, hâlihazırda oldukça geniş bir meydanla projelendirilen cami, inşaat bittiğinde daha da büyük bir alana sahip oldu.

Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu'nun akıllara ziyan kararı ile modern Türkiye'nin başkenti artık yok ediliyor. Sıhhiye Köprüsü'nden başlayarak Ulus Meydanı'nda biten hat, Ernst Egli, Bruno Taut, Ahmet Hikmet Koyunlu, Seyfi Arkan gibi ünlü yabancı ve Türk mimarlarca tasarlanan Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesi, Zübeyde Hanım Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Ankara Olgunlaşma Enstitüsü, Ankara Radyosu, Türk Hava Kurumu, Kültür ve Turizm Bakanlığı, İller Bankası gibi erken dönem Cumhuriyet binalarıyla adeta bir açık hava mimarlık müzesi gibiydi. İller Bankası'nın Atatürk Bulvarı'ndan koparılması ayrıca bu değerli hatta da vurulmuş önemli bir darbe oldu.

Geçtiğimiz ay modern Türkiye'nin en önemli binalarından biri olan İller Bankası yıkıldı.

Aslında yıkılmak istenen Cumhuriyet mirasıydı.

Aslında yıkılmak istenen Ankara'nın 80 yıllık befeği idi.

Aslında yıkılmak istenen modern Türkiye'nin birikimiydi

Aslında yıkılmak istenen erken Cumhuriyet dönemi mimarisiydi.

Aslında yıkılmak istenen çocuklarımızın geleceği idi.

Artık sözün bittiği yerdeyiz.

Ankara Marşı'nın son mısrasında da söylendiği gibi

"Var olsun toprağın, taşın Ankara"

Bir başkent oluşturma düşüncesi ile planlı bir şekilde tasarlanan İller Bankası Binası, giriş holünden başlayarak şaşırtıcı mimarlık öğeleri barındırır. Giriş ve bekleme salonu oldukça özenlidir. Ülkemizi imar edecek ve kentleştirecek bu kuruma verilen değer daha binanın girişinden itibaren yansıtılmaktadır. Atatürk döneminde binanın mimarı Seyfi Arkan'a verilen özgür çalışma ortamının yansımaları İller Bankası Binası'nda fazlasıyla görülmektedir. Kuruluşundan yıkımına kadar İller Bankası yönetimleri de bu durumun farkına varmış ve gerek yönetsel olarak gerek idari olarak binada çok az değişiklik yapmışlardır. Binanın kuruluş yıllarında tasarlanan pirinç kapılar ve bazı duvar doğramaları yıkıldığı güne kadar muhafaza edilmiştir.

Ankara'nın sembol kent olduğunu ve cumhuriyet ideolojisinin burada şekillendiğini bilen mevcut yöneticiler, bu ideolojiyi var eden tarihsel dokuyu bilinçli olarak birer birer yok ediyorlar. Hergelen Meydanı'na yapılan yeni cami tamamen siyasal bir bakış açısının ürünü olarak şekilleniyor. Burada moderniteyle, demokrasiyle, Cumhuriyet'le, evrensel değerlerle hesaplaşma yaşıyor, Cumhuriyet mirasını ve bu değerleri taşıdığı düşünülen yapılar tıpkı İller Bankası Binası gibi yok ediliyor.

Yok Edilen Bir Başkent

Ankara Marşı, bizlere ilkokul yıllarımızda öğretilmişti. "Ankara, Ankara, güzel Ankara". Ancak bu marşın en beğendiğim mısrası "Yoktan var edilen ilk şehir sensin" ifadesiydi. Gerçekten de muhteşem bir söylem. Ankara; Osmanlıdan, modern Türkiye'ye geçişin ifadesi olarak planlı bir şekilde ve büyük bir özveri ile imar edilmiş, genç Cumhuriyet'in görünen yüzü olarak dizayn edilmişti. Ancak modern Türkiye'nin bu önemli eserleri birer birer yok edilerek yerlerine çakma Selçuklu ve Osmanlı mimarisini örneklerinden eserler(!) dikiliyor.

Cumhuriyet dönemi eserlerinin yıkımı en çok başkent Ankara'da yaşandı. Şöyle ki, 1928 yılında Cumhuriyet döneminin önemli sanayi hamlesi olarak kurulan ve mimarı Werner Issel olan Havagazı Fabrikası bu yıl yıkıldı. Fabrika türünün son örneğiydi.

Yıkılan binalardan bir diğeri, Cumhuriyet dönemi için önemli endüstri yapılarından biri olan Su Süzgeci Binasıydı. 1936 yılında inşa edilen bina, modern mimarlık eseri idi, 8 Ağustos 2013'te yıkıldı, binanın yıkılmasına meslek odaları gazetelere verdikleri ölüm ilanı ile tepki gösterdi. İlanda şöyle yazıyordu: "Ankara'nın ve mimarlığın başı sağ olsun."

Mimarlar Vedat Özsan, Toğrul Devres ve Yılmaz Tuncer tarafından 1960'lı yıllarda yapılan ve Sıhhiye'de bulunan Etibank Binası da yıkıldı. 1956 yılında 3 bloktan oluşan konut yapısı olarak tasarlanan ünlü Kumrular İkamet Sitesi de, Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nin tescil davası devam ederken yıkıldı.

Tescil davası sürerken yıkılan binalardan bir diğeri de AOÇ İşçi Memur Lokantası'ydı. Atatürk'ün çiftlik evi olarak bilinen, 1928 yılında Ernst Egli tarafından tasarlanan Marmara Köşkü de yıkıldı. Bina rustik mimarinin değer biçilemez örneklerindendi. Dış ve iç tasarımıyla 1930'ların mimari çizgilerini günümüze taşıyan bir binaydı.

1937-1938 yıllarında Fransız şehir plancısı, mimar Théodore Leveau tarafından tasarlanan Çubuk Barajı Gazinosu geçen yıl yıkıldı. Bina, cumhuriyetin ilk yıllarına ait önemli eğlence mekânlarından biriydi. Doğan Tekeli ve Sami Sisa tasarımı olan Daniştay binası mahkemeye karşın yerle bir edildi. 1969-1978 yıllarında inşa edilen Daniştay Binası'nın yıkımının ardından, yıkılanın sadece bir bina değil, hukuk olduğu bir kez daha gözler önüne serildi.

Son olarak Sıhhiye'den Ulus Meydanı'na uzanan bir koridordaki en önemli yapılardan biri olan İller Bankası Binası da yıkıldı. Artık halk otobüsleri muavinleri durağa gelindiğinde "Gençlik Parkı, İller Bankası'nda incekler arka kapiya yanaşsın" demiyorlar. Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu'nun kararının ardından bir gecede Ankara Büyükşehir Belediyesi ekiplerince İller Bankası Binası yıkıldı. Tüm bunlardan daha acı olanı bu kenti emanet ettiğimiz belediye başkanının binanın molozları üstüne çıkararak gururla poz vermesiydi. Sanki bir şeylerden intikam alırcasına, sanki yüzünde alaycı bir ifadeyle ve gururla poz vermesiydi.

Arkan için Birkaç Resimaltı

Akın Atauz

Her ne yapıyorsak yanlış/eksik yapıyormuşuz gibi. Durup çemberin dışına çıkıp, belki, kaybettiğimizi kabul edip, düşünüp, yeni bir yol bulmalıyız"
Gözdem Tubay

Gözdem'in gönderdikleriyle başlayarak ve Tanju'nun bıraktığı yerden devam ederek... Giriş yerine/ önsöz yerine küçük bilgiler: Seyfi Arkan 1935'te bir bina önermiş Ankara'ya: Yarışmayı kazanmış ve binanın yapımı 1935-1937 arasında gerçekleşmiş.

Nasıl yıllar bunlar, Türkiye ve Ankara için? Savaş neredeyse patladı patlayacak. Dünya gerilimli bir bekleyiş içinde. Türkiye ise, inanılmaz bir inşa çabasında. Her şey yeniden yapılıyor gibi. Çok fazla bir şey yapılması gerekmeyen kentlere (başta İstanbul olmak üzere) pek dokunmuyor bu inşa etme çabası. Ama en çok dokunduğu kent, kuşkusuz Ankara.

Alanındaki en önemli kitaplardan biri olan, İnci Aslanoğlu'nun "Erken Cumhuriyet Dönemi Mimarlığı 1923-1938 kitabındaki kataloğa aldığı 85 kamu yapısının (kamu yönetimi, kamu hizmet ve endüstri yapılarının) 51'i Ankara'da yapılmış. Aynı yıllarda yapılan 52 konut yapısından da, 27'si Ankara'da yapılmış.

Ankara tam bir inşaat alanı. Ancak bu yapılardan hepsi, son derece özenle yapılıyor; hepsi özgün, mimarı bilinen, bazıları o dönem dünyasının en önde gelen mimarlarından, ya da bu mimarların öğrenciliğini yapmış kişiler tarafından yapılmış. Besbelli ki, Ankara'da gelişi-güzel, dünya mimarlığının saygınlığına ve özenine uymayan bir tek yapının bile ortaya çıkması istenmiyor. Bunun için, kente büyük bir ihtimamla yaklaşıyor.

Değil, geçmiş yüzyılların binalarının niteliksiz ve aptalca kopyalarını yapmayı marifet bilmek, yüzyılın Ankara'sını kurarken, çağının modernizmini ve yenilikçiliğini, evrensel değerlerini yansıtmayan bir

tek detay/ ayrıntı bile kentin peyzajına girmemiş. Her şey özenli ve mükemmel, her şey özgün ve modern. Çağının evrensel anlayışına uygun ama özgün olarak yorumlanmış, Ankara'ya katkısı özel olarak düşünülmüş binalara gereksinim var. Her yapının arkasında, görüyorsunuz ki, kentin ne olacağı, mimarlık anlayışını ne olacağı ile ilgili, muazzam bir tartışma ve düşünce var.

İller Bankası (Belediyeler Bankası) bu anlayışın, Ankara için en özgün örneklerinden biri. Modern ve sanayi toplumuna doğru gitmeyi uman/ planlayan bir toplumun beklentilerini karşılıyor, buna karşılık, insani, kentin diğer yapılarına uygun ve yerel malzemededen, yerel taşından yapılmış. Yerel malzeme, onca inşaat malzemesi kıtlığına ve kalitesizliğine rağmen, özellikle tercih edilmiş.

Bundan sonrası, resimaltı.

Arkan, besbelli ki yaptığı işi ciddiye almış.(1)

Binası biz Ankaralılara bir armağan gibi düşünülmüş ve özenilmiş. Çağının, doğru bir tanığı.

İki numaralı resim de, yaptığı işi iyi yapmaya çalışan ve çağının doğru tanığı olmaya çalışan bir kişiye ait.

İki resimde sadece, çağ, doğru, "yapmak"tan ne anlaşıldığı gibi konular, farklı. Sanırım Arkan, tasarladığı ve gerçekleştirdiği bina için, yaptığı

Arkan, besbelli ki yaptığı işi ciddiye almış. Binası biz Ankaralılara bir armağan gibi düşünülmüş ve özenilmiş. Çağının doğru bir tanığı.

işten ne kadar memnunsanız, bu resimde gösterilen iş için de, bu işi yapan aynı oranda mutlu. Zaten bu memnuniyet yüz ifadesinden okunabiliyor.

Eğer bu mutluktan kuşku duyuyorsanız, üç numaralı resimdeki ifadeler ve resimler, yapılan işin ne kadar büyük bir özenle ve sebatla ve yapılmış olduğunu kanıtıyor.

2 Yukarıdaki resimde, önde İller Bankası yıkıntıları üzerinde tozu dumana katarak adeta cehennemi bir manzara yaratan iş makinelerinin, bu işi nasıl bir gayret ile yaptıklarını görüyorsunuz. Resme biraz daha dikkatli bakarsanız, karanlıklar arasında doğmakta olan, geçmiş yüzyılların kötü bir taklidi olarak yapılmış yarım kubbeler, minareler görüyorsunuz.

Gitmekte olanı/yıkılanı ve karanlıklardan doğmakta olanı, bunu yapanları ve bunu yapma amaçlarını, hepsini, bir tek resimde görebiliyorsunuz. Ne olduğunu, neden olduğunu anlamamaya olanak yok. Ankara için geçerli olması istenilen bir "kültür" kuruluyor ve bunu kurarken yapılan en büyük yaratıcılık, eski yüzyıllarda çiğnenmiş bir sakız bularak, bunu yeniden çiğneyebildiğini iftiharla göstermek.

Ancak bir mimar, Ali Cengizkan, bu fotoğrafın oluşmasını sağlayarak kendisiyle ve yaptığı işle iftihar edenlerin, bunu cahillikten yaptığını düşünüyor. (4)

Oysa cehalet, belki sizin hangi bilgi kümesine göre yaptığınız işi ve düşünceyi anlamlandırıldığınıza göre, değişiyordur. Bu fotoğrafı, parmağını havaya doğru kaldırarak kutsayan kişinin, bu yaptığını yapabildiği için dayandığı bir bilgi kümesi var ve o bilginin (bu öyle kolay elde edilen ve erişilen bir bilgi olmayabilir, bunun için uzun zaman uğraşmanız ve Ankara'yı bugünkü haline getirmek için epey deneme yapmış olmanız ve bu başarının en yüksek

İbrahim Melih Gökçek
@Gmelihgokcek
SAHUR SONRASI GENÇLİK PARKI KARŞISINDA MEYDAN DÜZENLEMESİ İÇİN YAPILAN İLLER BANKASI YIKIMINI DENETLEDİM.. EMEĞİ GEÇENLERE TEŞEKKÜRLER...

payın almış olmanız gerekir) doğrulanması da, işte bu fotoğraf çekildiğinde, gerçekleşmiş oluyor.

"Yanlış olan" Arkan'ın ne hale getirildiğini görüyorsunuz. "Doğru olan" karşınızda duruyor.

Arkan'ın başına her an korkunç şeylerin gelebileceği bir dönemin geldiğini, Ankara için korkunç şeylerin olabileceğini bilen iki mimar ise, o cehennem resmi çekilmeden önce, hem Arkan'ın İller Bankası binasının olduğunu, hem de kendilerinin bu ülkenin mimarları olduğunu kanıtlamak ve belgelemek istemişler. Arkan, yaptıklarıyla, mimarların, bu ülkede kendilerini geliştirmelerine yardımcı oldu. Elbette sadece yaptıkları işe özenen ve ciddi olarak iyi işler yapmak isteyen mimarlar için geçerli bu söylenenler.

Beş numaralı resimdeki iki mimar, bunu anladıkları için, bu anlamayı belgeleyebilmek istedikleri ve Ankara'da her şeye rağmen ayakta kalacaklarını göstermek için, dünyaya Arkan'ın binasının kapısından güler bakıyorlar.

Biz de o kapıdan bakıyoruz. Kapı kalmasa da bakımımız kalacak. Gülüşümüz kalacak. Cehenneme

Ali Cengizkan
@AliCengizkan
Mesele "Cumhuriyet'e karşı" olmak; "panislamik sapkınlık"; "modern olan"a düşmanlık; değil sadece, haklısınız. #Zircahillik sözkonusu.

satılmamış bir akıl kalacak. Her şey kül olacak ve dümdüz olacak. Yüzyıllar sonra Arkan'ın binası saygı görecektir, kendi çağının gerçekçi ve doğru bir tanığı olarak, bu kente bir şeyler verebilmiş olduğu için, yüzyıllar sonra, yıkım fotoğraflarındaki cehennem değil, büyük fotoğraftaki bina kalacak.

Yüzyıllar sonra herkes, fotoğraftaki iki mimar gibi, Arkan'ın kapısından dünyaya güler bakmaya devam edecek...

SOLFASOL'DA ŞEFFAFLIK

Solfasol yasal zorunluluklar sebebiyle bir ticari yapı kimliği altında çıkıyor olsa da bu kimliği onun kar odaklı olması anlamına gelmiyor. Ana gelir kaynağı abonelerinin desteği olan Solfasol olarak 2011'de, 1 Mayıs alanında Ankaralılarla buluştuğumuz ilk günden bu yana elde ettiğimiz tüm geliri yine Solfasol için kullanacağımızı defalarca deklare ettik. Geçen sayımızdan itibaren bunun gereklerinden birisi olan mali şeffaflık ve hesap verebilirliği sağlamak üzere aylık gelir-gider tablosu yayımlamaya başladık.

Bu tabloyu ve mali şeffaflığımızı gelecek öneriler ve isteklere göre geliştirmek istiyoruz. Bu sebeple görüş ve önerilerinizi bilgi@gazetesolfasol.com adresine göndermenizi rica ediyoruz. Solfasol'un bu hamlesinin sivil oluşumlar ve yayın organları için öncü olması umuduydu.

SOLFASOL
Ankara'nın Gayriresmi Gazetesi
Temmuz - Ağustos 2017
75-76. Sayı
Ayda bir yayımlanır.

Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Mehmet Onur Yılmaz
Yayın İdare Merkezi
Büklüm Sokak, No: 44/4,
06680 - Kavaklıdere / ANKARA

Tel - Faks: 0 312 437 76 41
bilgi@gazetesolfasol.com
Abonelik: abone@gazetesolfasol.com
0 536 956 64 26 - 0 533 653 32 75
Basım Yeri:
Şen Matbaa
Özveren Sok. 25/B Demirtepe/Ankara
Tel: 0 312 229 64 54 - **Fax:** 229 64 54
E-Mail: senmatbaa@gmail.com *
WEB: www.senmatbaa.com
Basım Tarihi: 10.8.2017
ISSN: 1301-8655
Yerel Süreli Yayın
4.000 adet basılmıştır.

GAZETE SOLFASOL
GELİR - GİDER TABLOSU
GENEL BİLGİLER (1 Ağustos 2017 itibarıyla)
Toplam abone sayısı: 903
Toplam kurumsal abone sayısı: 8
DÖNEMSEL BİLGİLER (1 Haziran- 1 Ağustos)
Abonelik yenileme sayısı: 37
Yeni abone sayısı: 10
Kurumsal abonelik yenileme sayısı: 0
Yeni kurumsal abone sayısı: 0
GELİRLER (1 Haziran - 1 Ağustos)
Yeni abone ve abonelik yenileme: 7.821,14 TL
T-shirt, elden ve bayiden gazete satışı: 238,82 TL
İlan - reklam: 0 TL
GELİRLER TOPLAMI: 8.059,96 TL

SOLFASOL'UN BİR UCUNDAN DA SİZ TUTUN!

* Gazete Solfasol'da yer almasını istediğiniz yazı, haber ve çizgilerinizi her ayın 25'ine kadar icerik@gazetesolfasol.com adresine gönderebilirsiniz.

* Abone olmak için adınızı, açık adresinizi, e-mail ve telefon numaranızı **abone@gazetesolfasol.com** adresine veya **0 536 9566426** nolu telefona SMS ile gönderin. Banka hesap bilgisini hemen gönderelim.

Yıllık Abonelik: 60 TL, Yıllık Destekçi Abonelik: 150 TL Yurtdışı Abonelik: 150 TL, Öğrenci Aboneliği: 30 TL

GİDERLER (1 Haziran - 1 Ağustos)
Matbaa Gideri: 4.484,00 TL
Postalama Gideri: 459,30 TL
Kira ve Ofis Giderleri: 1.500,00 TL
İdari Giderler: 1.250,00 TL
Resmi Giderler (vergi, stopaj, harç vb.): 919,50 TL
GİDERLER TOPLAMI: 8.612,80 TL

BORÇLAR (8 Ağustos 2017 itibarıyla)
Matbaaya Borç: 4.613,00 TL
Kişilere Borçlar: 19.500,00 TL
Diğer Borçlar (Vergi, muhasebe, kırtasiye v b.): 3.350,00 TL

Ankara'da Klasik Keyifler: "Türkiye'deki sanat yaşamını değiştirmeye çalışıyoruz"

Söyleşi ve Fotoğraflar: Zeynep Ömür Yılmaz

Güzel bir Pazar gününde, Klasik Keyifler'in Ankara'daki yeni merkezinde bir konsere davetliyim. İki genç piyanist, Başar Can Kıvrak ve Cem Babacan mükemmel yorumladıkları klasik müzik eserlerinden sonra benimle küçük bir söyleşi yapmayı kabul ediyorlar. Klasik Keyifler'in hikâyesini dinlemeden önce, iki müzisyeni biraz tanımak ve onların Klasik Keyifler Müzik Derneği için ne hissettiklerini öğrenmek istiyorum.

Başar Can Kıvrak, Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi'nden sonra Moskova Çaykovski Konservatuari'nda okumuş. Yurt içi ve yurt dışında çaldığı orkestralar dışında, biri trio, biri kentet olmak üzere iki oda müziği grubunda yer alıyor. Cem Babacan ise Hacettepe ve yine Moskova Çaykovski Konservatuvarlarını bitirmiş. Türkiye'de ve yurt dışında birçok orkestrayla, büyük konser salonlarında çalmış. Beraber iki piyanolu projelerde yer alıyorlar.

"Yaşamak için dünyanın en güzel şehri"

Onların da Ankara'da yaşadığını öğrendikten sonra, benim değişmeyen sorum yine Ankara üstüne: "Burada yaşayan sanatçılar olarak, Ankara'yı seviyorlar mı?" İki de çok sevdiklerini söylüyor ve hatta Cem Babacan Ankara için daha önce duymadığım bir ifade kullanıyor: "Yaşamak için dünyanın en güzel şehri!".

Klasik Keyiflerle önce Başar Can Kıvrak, üç yıl önce Ellen Jewett'le bir projede yer alarak tanışmış. Cem Babacan ise gittiğim konser gününe kadar aktif olarak yer almamış. Ancak dernek artık Ankara'da olduğu için her ikisi de daha sık yer almak istediklerini dile getiriyorlar ve bu oluşumun Ankara'ya taşınmasından çok memnunlar.

Artık Klasik Keyifler'in hikayesini kurucularından biri olan keman sanatçısı Ellen Jewett ve Ankara'daki koordinatörlerinden biri olan flüt sanatçısı Cem Öner Türk'ten dinlemeye başlayabilirim. Cem Öner Türk ilk olarak derneğin amacı ile başlıyor: "Elimizden geldiğince Türkiye'deki sanat yaşamını değiştirmeye çalışıyoruz." Bu aslında tüm yapmak istediklerini özetleyen bir cümle; ama yetmez...

Ellen Jewett, yıllar önce Kapadokya'ya gidip, oradaki inanılmaz güzellikteki ve akustikteki mekânları gördükten sonra, eşi Hüsam Süleymangil ile birlikte bir festival yapmaya karar vermiş. Klasik Keyifler

Cem Öner Türk ve Ellen Jewett

"... bu festival sayesinde tanışan birçok müzisyen yeni gruplar kurdular. Hatta Türkiye'de oluşmuş oda müziği gruplarının büyük bir kısmı bu sayede oluşmuştur. Bunun dışında okullarda hocalarla birebir çalabilme şansları da yoktu. ... Festival, profesyonellerle çalabilme fırsatını da öğrencilere vermiş oldu. Bu durum birçok müzisyenin yurt dışına da gitmesini sağladı. Bu Klasik Keyifler'i diğer festivallerden ayıran önemli bir özellik "

Müzik Festivali olarak adlandırdıkları festival, 2009 yılında ilk defa bir pilot proje olarak yapılmış. O yıldan beri pek çok genç sanatçının, yurt içinden ve yurt dışından usta sanatçılarla bir araya geldiği bu festivalin başlama sebeplerinden biri Türkiye'de klasik eğitim alan kişilerin on yaşında başladıkları eğitim hayatları boyunca başka bir okuldan kimseyle tanışıp, müzik yapma olanaklarının olmamasıydı. "Yurt dışında bu tip festivaller çok yaygındır. Ancak Türkiye'de yoktu ve bu festival sayesinde tanışan birçok müzisyen yeni gruplar kurdular. Hatta Türkiye'de oluşmuş oda müziği gruplarının büyük bir kısmı bu sayede oluşmuştur. Bunun dışında okullarda hocalarla birebir çalabilme şansları da yoktu. Genelde, özellikle de ustalık sınıflarında eğitmen gelir, öğrenciyi dinler, yapması gerekenleri söyler ve gider. Festival, profesyonellerle çalabilme fırsatını da öğrencilere vermiş oldu. Bu durum birçok müzisyenin yurt dışına da gitmesini sağladı. Bu Klasik Keyifler'i diğer festivallerden ayıran önemli bir özellik." diyor Jewett.

Festivalin 7. Yılı

Bu sene yedinci yapılacak olan festivalin en önemli özelliği de Kapadokya'nın o değerli tarihsel atmosferinde çok özel konserler yapılması... "Dinleyici ile çok yakın temasta olan konserler... Açık provalar, üç buçuk saat süren konserler var... Girip dinleyip, sonra bir ara verip çayınızı kahvenizi içtikten sonra tekrar girip dinlemeye devam edebileceğiniz konserler... 140 katılımcının olduğu bir festivalden bahsediyoruz. Özellikle eğitmen olarak ama

yine öğrenciler için de yurt dışından katılım çok yüksek." diye ekliyor Öner Türk.

2016 yılında Andante Dergisi'nin düzenlediği Donizetti Müzik Ödülleri'nde En İyi Müzik Etkinliği ödülünü alan festival, kurucularının da klasik müzik menşeli olmasından dolayı, klasik müzikle başlasa da, Ellen Jewett'in kafasındaki ana amaç, tüm diğer değerli müzik türlerini de barındırmak, iletişim içinde olmak, birlikte neler yapabileceklerini görmektir. Sanat müziği, halk müziği, caz müziği gibi türlerin öğrenci ve eğitmenleri her yıl olmasa da, bazı yıllar festival bünyesine katılmışlar. Bir ve birden fazla müziğin eklendiği yıllar olsa da, 2015 yılında tüm türleri bir araya getirmeyi başarmışlar. Bir dip not: Ben de o yıl caz müziği haftasına öğrenci olarak katılma şansı yakalamıştım. Zaten Klasik Keyifler'le tanışmam da o sayede oldu. O yıl Amerikalı caz gitaristi ve bestecisi Dave Allen'in müziklerini caz ve klasik müzik sanatçıları birlikte yorumlamışlardı. Ortaya müthiş bir renk çıkmıştı.

"Besteciler Kazanı"

Cem Öner Türk bunu şöyle açıklıyor: "Yine Kapadokya'da her yıl "Besteciler Kazanı" dediğimiz besteciler buluşması var. Bu bir hafta içinde besteciler, besteci adayları ile bir ustalık sınıfı (master class) yapıyorlar. Bu hafta sonunda çalışılan eserler, yine katılan diğer müzik türlerindeki enstrümanlarla çalınıyorlar. Bu sayede diğer müziklerle de iletişim kurma fırsatı bulunmuş oluyor. Bu da tabii

klasik keyifler
7. Uluslararası Oda Müziği
Festivali Ustalık Sınıfı
1-5 Eylül 2017
Kapadokya - Türkiye

Ellen Jewett, keman
Özcan Uluçan, keman
Onder Baloğlu, keman
Tatjana Masurenko, viyola
Peter Bruns, viyolonsel

Ücret: 300 Euro (Konsere dahil)
Sunuş Tarihi: 1 Ağustos 2017
www.klasikkeyifler.org
Bilgi: +90 354 692 49 82
+90 355 360 47 87

CME GURAY MÜZİK

SALON 21m2

BAŞAR CAN KIVRAK & CEM BABACAN

Piyano Resitali

11/6/2017

Saat 18:00

Bilgi ve Rezervasyon
0533 560 47 67

Adres: Ömür Sokak 26/2 B Blok
Ayrancı, Çankaya - Ankara

Açılışı 4 Haziran'da yapılan derneğin merkezi artık Ayrancı'da (Ömür Sokak No:26/2) ve adına 21 metre kare dedikleri ve bahsettiğimiz 114 yıllık piyanonun yer aldığı salonda konserler organize ediyorlar. Ancak asıl amaçları, olabilecek her yerde; konser salonlarında, evlerde, sokaklarda, parklarda, meydanlarda konserler organize edip Ankara'nın sosyal ve kültürel hayatına daha fazla katkı sağlayabilmek...

daha önce Türkiye'de yapılmamış çalışmalardan biri oldu. Genelde atölyeler tek bir müzik türünden oluşur. Bunun bir faydası da yine farklı disiplinlerden birçok müzisyenin tanışma fırsatı bulması.

114 Yıllık Piyano, 21 m2 Salon

Önce festival olarak başlayan oluşum, yasal bir kimlik bulabilmesi için 2011 yılında Keyifler Müzik Derneği'ne dönüşmüştü. "Böyle bir ihtiyacın olmasının bir nedeni de tek bir büyük sponsor yerine, daha uzun süreli küçük sponsorlardan gelen destekleri yasal zeminde alabilmektir. Klasik keyifler, Türkiye'de müzik alanında gelişmek isteyen, geliştirmek isteyen, söz sahibi olmak isteyen herkese açık bir çatı. Bir tek kişinin değil, herkesin söz sahibi olabildiği bir oluşum. Bugün örneğin bir piyanist rahatsızlığı nedeniyle katılamayınca, iki piyanist biz çalarız dediler ve program bozulmamış oldu. Normalde başka bir konser salonu ya da organizasyon olsa etkinlik iptal olurdu. Ama Klasik Keyifler sadece bir kurum değil, bir ruh... O yüzden çok da kapsayıcı, çok fazla insana hitap ediyor ve etmeye devam edeceğini

düşünüyoruz. Ve şu anda 250 kişinin üstünde üyemiz bulunuyor." diyor Jewett.

Dernek kurulunca Ellen Jewett, Amerika'daki evindeki her şeyi satıp tekrar buradan satın almak yerine, onları Türkiye'ye taşımayı tercih etmiş. Evi eğitmenlik için kullandığı bir stüdyoyu aynı zamanda. Annesine ait 114 yıllık bir piyano da İstanbul'daki Çengelköy'deki dernek binasına getirilmiş. Bir süre derneğin merkezi Çengelköy olarak devam etse de, oradaki binanın yapısal durumundaki sıkıntılar yüzünden ve ekonomik nedenlerle orada devam etmek mümkün olamamış. Bunun üstüne tüm dernek üyelerine derneğin devamını sağlamak için üstlenmek isteyen kimse var mı diye açık bir duyuru yapılmış. Cem Önertürk ve çello sanatçısı Gökhan Bağcı gönüllü olmuşlar ve böylece onların Ankara'da yaşıyor olmasının da etkisiyle dernek Ankara'ya, Ömür Sokak 26/2 adresine taşınmış. Açılışı 4 Haziran'da yapılan derneğin merkezi orası artık ve adına 21 metre kare dedikleri ve bahsettiğimiz 114 yıllık piyanonun yer aldığı salonda konserler organize ediyorlar. Ancak asıl amaçları, olabilecek her yerde;

konser salonlarında, evlerde, sokaklarda, parklarda, meydanlarda konserler organize edip Ankara'nın sosyal ve kültürel hayatına daha fazla katkı sağlayabilmek... Bunun yanında sadece klasik müzik değil, popüler müzik dışında, ciddi yapılan, sanatsal değeri olan tüm müzik türlerinde de konserler organize etmek istiyorlar. Küçük bir tüyo, Ankara'da bir antika dükkanı ile görüşmeye başlamışlar bile!

1-5 Eylül'de Kapadokya'da ...

Bu sene dernek bünyesinde, Kapadokya'da 1-5 Eylül 2017'de klasik müzik atölyeleri düzenleniyor. Bir kahve parasına üye olabileceğiniz dernekle ilgili daha geniş bilgi almak isteyen sanatseverler www.klasikkeyifler.org adresine bakabilirler.

Son olarak Ellen Jewett'e ve Cem Önertürk'e konser daveti ve güzel sohbet için teşekkür ediyorum. Umarım Ankara'nın bu yeni kazanımı uzun ömürlü olur ve böylece bugün benim dinlediğim gibi çok güzel konserler dinleyebiliriz.

Cem Babacan

Başar Can Kıvrak

"Yol Arkadaşım" Doğaçlama Atölyesi ve Deli Sanat

Elvin İşcan, Linda Nihan (Görseller: Deli Sanat ve Elvin İşcan)

Ümitköy'de, modern bir kabare olarak oyuncusu ve öğrencileri ile buluşan Deli Sanat'ta, doğaçlama tiyatro atölyesi ve bu programın çıktısı olan "Yol Arkadaşım" üzerine ve her şeye rağmen Ankara'da tiyatro yapmak hakkında bir söyleşi hazırladık.

Solfasol: Deli Sanat Merkezi'nin kurucusu ve yöneticisi olan Esin Kartaloğlu ile aynı zamanda da Yol Arkadaşım Oyunu oyuncularından Fatih Pestil yanımızda. Yol Arkadaşım Oyunu'nun fikri nasıl doğdu, biraz oyundan bahsedebilir misiniz?

Fatih Pestil: Çok eski, kadim bir dostluk vardır Esin ve Ziver ile aramızda, Mavi Sahne'den günümüze dayanan. Ankara'ya geldiğimde, birkaç yeni proje üzerinde çalışırken Ziver ile yan yana gelme şansımız oldu ve Deli Sanat ile bir proje yapabilir miyiz diye konuşurken, az kadro ile, Ziver, Esin ve benim olduğum bir şeyi tasarlayabilir miyiz diye düşündük. Uzun zamandır çalışmakta olduğum doğaçlama tiyatro üzerine bir şeyler yapılabileceği konuşuldu. Doğaçlamanın kısa biçimlerinden oluşan bir gösteri tasarlayalım dedik. Arka arkaya Esin'in moderatörlüğünde, Ziver ile benim oynadığımız kısa biçimlerden oluşan bir oyun fikri ile yola çıktık ve antrenmanlara başladık. Sanırım ikinci veya üçüncü antrenmanda, oyunlardan biri Ziver'in kafasını çeldi. Bir oyun vardı, aslında kısa biçim olarak tasarlanmıştı, bir yere gitmek üzerine kuruluydu. Bunu çalışırken acaba daha uzun konuşulabilir mi dedik. Biraz da Ziver'in baskıları ile deneyelim bunu dedik. Önce bir saatliğini yapabilir miyiz, bir perdesini böyle yapalım da, bir perdesini küçük oyunlar ile yapalım dedik. Sonrasında o kadar sevdiğimiz ki iki perdeyi de böyle tasarlamaya karar verdik.

Yani iki oyuncunun bir moderatör eşliğinde, seyirciden aldığı yönelimler ile sürekli bilmediği yerlere gidişin serüveni olarak, adı "Yol Arkadaşım" olarak tescillenen doğaçlama format haline ve long form dediğimiz "uzun biçim" format haline geldi.

Solfasol: Bu arada oyunda bir moderatör var; Esin Kartaloğlu, iki tane de oyuncu var; Ziver Armağan Açıl ve Fatih Pestil. Oyunun müziklerini Barış Cengiz mi yapıyor?

F.P.: Aykut Yalçinkaya yapıyor. Barış Cengiz ise doğaçlama ışıklarını yapıyor. Onlar da bizim bilmediğimiz bir serüvenin içinde oldukları için, bilmediğimiz öykünün içinde, o an da oyunu müzikliyorlar ve ışıkıyorlar.

Esin Kartaloğlu: Herşey doğaçlama yani.

Solfasol: Oyun aynı zamanda bir komedi haline geliyor...

F.P.: Evet doğası gereği

"İstanbul'un göbeğinde, meydanlarda, orta oyuncular kavuklarını alıp, sarayın yanında saraya muhalefet yapıyorlardı. Biz de şimdi burada, Saray'ın yanında, Saray'ın hemen dibinde Saray'a muhalefet yapıyoruz."

Solfasol: Peki oyun sadece bir komedi mi? Seyirci için sadece eğlence mi, yoksa söylediği başka şeyler var mı?

F.P.: Bana sorarsanız, zaten ben gülmenin politik ve devrimci bir şey olduğunu düşünüyorum. Devrimci duruş ya da politik bir tiyatro adıyla, yumrukları kaldırıp, "hödödö hödödö" bir şey demenin gerekli olmadığını düşünüyorum. Bizim yaptığımız şey çok kabaretif de bir şey. Yani kabare tiyatrosunun bugünkü karşılığı. Çünkü doğaçlama bir izlek içerisinde, kendi bilmediğimiz bir rotada ilerlerken, var oluşumuzdan, bizi rahatsız eden şeylerden, ister istemez ve elimizde olmadan ve hatta zaman zaman seyirci ile işbirliğine girerek, söyleyeceklerimizi hiç çekinmeden söylüyoruz. Eleştirdiğimiz ne varsa, karşısında durduğumuz, marifet yaptığımız ne varsa, bunun muhatabı kim olursa olsun, bunu söylemekten hatta oynamaktan çekinmiyoruz. Seyirci de hiçbir zaman bizi bu konuda yalnız bırakmıyor, bizimle beraber oluyor.

Bu bana biraz şunu hatırlatıyor; bizim oyunu formatı gereği de biraz modern orta oyunu veya modern Karagöz-Hacivat gibi görenler de bunu biliyorlar ve anlıyorlar. Aynı o zamanlarda olduğu gibi. İstanbul'un göbeğinde, meydanlarda, orta oyuncular kavuklarını alıp, sarayın yanında saraya muhalefet yapıyorlardı. Biz de şimdi burada, sarayın yanında, sarayın hemen dibinde saraya

muhalefet yapıyoruz. Modern bir kabare yaptığımızı düşünüyorum. Mekanımızda insanlar, bildiğimiz bir tiyatro düzeninde değil, sıcak-soğuk içkilerini içerek, ufak tefek şeyler atıştırarak, masa etrafında oturup izliyorlar, bu anlamda Ankara'nın tek kabare tiyatrosu. Bir bar tiyatrosundan bahsetmiyorum, altını çizerek söylüyorum, tamamen bunun için tasarlanmış bir konseptten bahsediyorum. Ben çocukluğumdan beri geleneksele yatkınlığım ile bilirim, Ziver keza öyle. Bir yandan Dil Tarih Tiyatro Bölümü'nden olmamız, bir yandan da devri daim olsun Profesör Nurdan Karadağ'ın çırakları olmamızdan kaynaklı bir geleneksele yakınlığımız vardı ve bunun modern yaklaşımlarını arıyorduk. Bu anlamda yaklaştığımızı düşünüyoruz. Bu vesile ile oyunumuzu çok sevgili Nurdan Karadağ'a ithaf ettiğimizi de buradan belirtmek isterim.

Solfasol: Peki konuyu biraz değiştirerek, doğaçlama ve interaktif dışında yaptığınız bir şeyler var mı?

F.P.: Deli Sanat çerçevesinde yapılıyor tabii ki,

E.K.: Evet Deli Sanat'ta doğaçlamanın dışında, tiyatro oyunculuğu derslerimiz var, üniversite tiyatro oyunculuk bölümlerine ve konservatuara öğrenci hazırlıyoruz. Profesyonel tiyatro oyunları oynanıyor. Ayrıca flamenko bizim doğaçlama ve tiyatro kadar sevdiğimiz bir iş, flamenko yapıyoruz. Güzel bir flamenko ekibimiz var. Düğün dansları dersi; yine bizim vermekten ve paylaşmaktan çok keyif aldığımız işlerden biri. Müzik derslerimiz var. Sezonda oynadığımız, haftada 1 veya 2 kez yaptığımız çocuk oyunlarımız var. Çocuk drama, çocuk bale derslerimiz de var.

Solfasol: Doğaçlama ve interaktif oyun ve oyunculuk konusunda bir eğitim veriyor musunuz?

F.P.: Veriyoruz, yeni başladık aslında, bir buçuk iki aya yakın bir süredir eğitim vermeye başladık burada. 3 aylık dönemler halinde, Haftada bir gün üçer saatlik bir programla veriyoruz Deli Sanat'ta.

E.K.: Tiyatro atölyesi, Fatih hocamız liderliğinde gidiyor çok keyifli, şen şakrak ve yoğun antrenmanlı oluyor.

F.P.: Evet

Solfasol: Yoğun antrenmanların sonunda bir oyun çıkıyor mu ortaya?

F.P.: Evet. Her dönemde o seviyeye ait bir takım gösteriler yapıyor. Yine eğitimin bir parçası olarak varsaydığımız gösteriler bunlar. Seyirci ile buluşturuyoruz ekibimizi ve bu şekilde deneyim kazanmalarını sağlıyoruz.

E.K.: Deli Sanat'ın şöyle bir avantajı var, bizim kendi sahnemiz var. Kendi sahnemizde özgürüz, oyunlar kurmakta ve yetiştirdiğimiz oyuncularımızı sahnemize çıkartmakta özgürüz. Kendimiz de, oyuncularımız da, yetiştirdiğimiz öğrencilerimiz de bu sahneden yararlanıyor.

F.P.: Ben bu eğitimin içeriğinden bahsedeyim isterseniz. Bir doğaçlama oyuncusu yetiştirilmez. Biz doğaçlama ekibi yetiştiririz. Çünkü bu bir ekip işidir. Bu dünyanın en iyi oyuncusu da olsanız, en iyi doğaçlamacısı da olsanız, tek başınıza yapabileceğiniz bir iş değildir. Dolayısı ile biz bir yandan bu sanatsal edimin nüanslarını anlatırken bir yandan da bir kültür oturtmaya çalışıyoruz. Doğaçlama tiyatro kendine ait kültürü olan bir tiyatro edimidir. Seyircisi ile, ki onlara seyirci demiyoruz oyun arkadaşları diyoruz, klasik tiyatrodaki gibi karanlıklara gömülmüş koltukların içinden seyreden insanlar değil, bizimle beraber oynayan, bizimle beraber düşünen, bizimle beraber eğlenen oyun arkadaşlarımız olarak düşünüyoruz. Dolayısı ile bu ekiplerde, birbirleri ile uyumlanması, beraber düşünmesi gibi zorlukları öğreniyorlar ve aşıyorlar. Bu ekiplerde seviye atladıkça, gösteri yaptıkça belirli bir çizgiye oturuyorlar. İstiyoruz ki kendilerine ait, kendi seyircilerinin, oyun arkadaşlarının olduğu, bağımsız, bizim yalnızca uzaktan onlara mentorluk yaptığımız, ekipler olsunlar. O ekipte yer alabilelim. Bu yönde eğitimler veriyoruz.

Solfasol: Sonunda veya eğitim süresince sahneye çıktıklarında yaptıkları ile, bir tiyatro sporu çıkıyor galiba. Nedir tiyatro sporu?

F.P.: Tiyatro sporu aslında doğaçlama tiyatronun en temel biçimi. Televizyondan da hatırlarsınız, kısa biçimlerde, az önce bahsettiğim, iki-iki buçuk dakikalık, kendine has kuralları olan doğaçlama oyunlardır bunlar. Burada bir ekip takımlara ayrılır. A takımı ve B takımı olmak üzere. Bu bahsettiğim kısa biçim oyunları oynayarak maç yaparlar, mücadele ederler. Seyirciler ekipleri oylar ve gösterinin sonunda bir kazanan kaybeden veya bir beraberlik

"Modern bir kabare yaptığımızı düşünüyorum. Mekanımızda insanlar, bildiğimiz bir tiyatro düzeninde değil, sıcak-soğuk içkilerini içerek, ufak tefek şeyler atıştırarak, masa etrafında oturup izliyorlar, bu anlamda Ankara'nın tek kabare tiyatrosu. Bir bar tiyatrosundan bahsetmiyorum, altını çizerek söylüyorum, tamamen bunun için tasarlanmış bir konseptten bahsediyorum"

söz konusu olur. Bildiğimiz futbol maçı ve tiyatro nasıl bir araya gelebilir düşünülerek ortaya çıkmış bir spordur tiyatro sporu.

Solfasol: Kursiyerler ve ekip ne kazanıyor bu eğitimler sonrası, az önce biraz bahsettik ama?

F.P.: Bireysel anlamda kendini en iyi şekilde ifade etmeyi, özgüveni, bir ekibin parçası olabilmeyi ve ekiple hareket etmeyi, kriz yönetimini, hayatındaki krizleri nasıl yönetebileceğini öğreniyor. Her şeyden önce sevgi doktrinini de öğretiyoruz, hayata her şekilde sevgi ile bakabilmeyi öğretmeye çalışıyoruz. Böyle romantik bir tarafı da var diye düşünüyorum. Birbirimizi severek yapabiliriz her şeyi. Kendi

hayatımda da böyle olduğunu düşünüyorum. Bana da doğaçlama bunu öğretti yıllar içinde. Ayrıca her kesimden insan geliyor buraya. Şirket çalışanları da geliyor küçük çocuklar da geliyor. Hepsine aynı eğitimi veriyoruz ve aynı karşılıkları görüyoruz. Kendini daha iyi ifade eden, toplumu daha iyi gözlemleyen, hayata daha iyi müdahalelerde bulunan, ekip çalışmasını, takım ruhunu daha iyi kavrayabilen bireyler olmaya başlıyorlar. Entelektüel olarak bizimle iletişime geçmeye birbirleri ile iletişime geçmeye başlıyorlar. Bugüne kadar bir doğaçlama ekibine dahil olup da ben buradan hiç keyif almadım diyen kişi ile karşılaşmadım.

Solfasol: Çok güzel. Peki bu kurslara gelmek isteyenler için takvimi öğrenebilir miyiz, ne zaman başlıyor, ne zaman bitiyor?

E.K.: Takvimimiz şöyle; yaz dönemi için 2. grubumuz, 3 ay sürecek atölyemiz ile 8 Temmuz'da başlıyor. Eylül döneminde 3. grubumuz başlıyor ve bunu takip eden talepler doğrultusunda yeni gruplar açılacak.

Solfasol: Yol Arkadaşım'ın takvimi nedir?

E.K.: Yol Arkadaşım Nisan 2017'den beri oynanmakta. Yaz sezonu boyunca da oynamaya devam edeceğiz. Haftada birgün, Cuma akşamları saat 20:30'da Yol Arkadaşım seyircisi ile buluşacak.

F.P.: Sezonda da Çarşamba-Cuma ya da Çarşamba-Cuma-Cumartesi gibi bir takvimle oynamayı planlıyoruz. Facebook, instagram ve twitter üzerinden Deli Sanat diye aratarak bizi takip edebilirsiniz. Yaptığımız eğitimler, eğitimlerin oyunları, flamenko gösterileri, çocuk oyunları ve Yol Arkadaşım'ın takviminden haberdar olabilirsiniz.

Solfasol: Benim sorularım bitti, sizin eklemek istediğiniz bir şey var mı?

F.P.: Sizlere yayın hayatınızda başarılar diliyoruz. Teşekkür ederiz.

Deli Sanat

Adres:

2494.Sok., Berilya AVM
70/25 Ümitköy – ANKARA

Telefon:

0 312 236 33 54

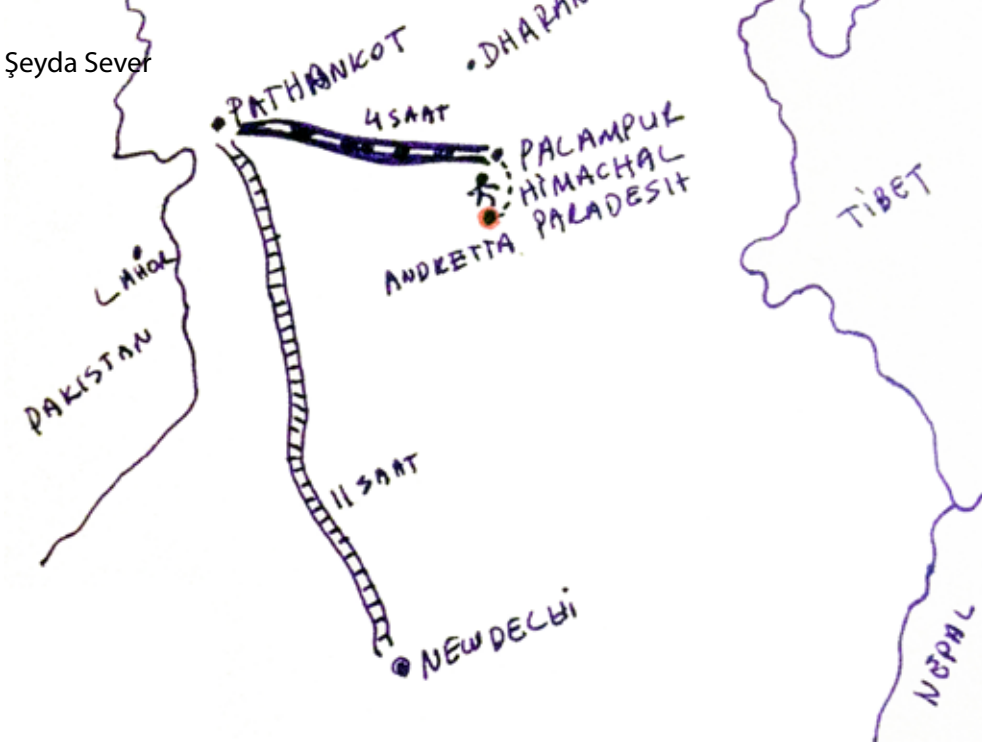

"Yol Arkadaşım Nisan 2017'den beri oynanmakta. Yaz sezonu boyunca da oynamaya devam edeceğiz. Haftada bir gün, Cuma akşamları saat 20:30'da Yol Arkadaşım seyircisi ile buluşacak"

Şeyda Hindistan'dan Bildiriyor-2 **Under Rahta Hai'a Doğru...**

Bizi Andretta'ya götürecek otobüs. Trende bilet bulamayınca otobüsle gelmeye karar verdik. Hindistan trenlerini özledim ama otobüs bi açıdan daha iyi oldu. Yol, 14 saat değil 12 saat sürecektir üstelik eve çok daha yakın bir kasabada inebileceğiz.

Sonunda kamyon yüklendi ve yola çıkmaya hazırlar. 13/14 saatlik bir yolculuk bekliyor onları

Andretta, altı ay boyunca yaşayacağım yer. Andretta Hindistan'ın Himachal paradesh (eyalet)'inin ufaklık bir köyü. Himachal paradesh Hindistan'ın en güzel vadilerinden biri kabul edilen Kangra vadisinde bulunuyor. Kangra sürgündeki Tibet hükümetinin evi olarak kabul ediliyor ve Budist Lider Dalay Lama'da bu vadiye Dramsalah kentinde yaşıyor. Bir çeşit komşu oluyorum Dalay Lama'ya, Andretta, Dramsalah arası sadece 30 km. Mary ve Mansimran Singh Andretta pottery de beni bekliyorlar.

Andretta Pottery bölgenin hatta Hindistan'ın en eski seramik atölyelerinden biri. Normalde her yıl sadece Mart, Nisan ve Mayıs aylarında üç aylığına öğrenci kabul ediyorlar ama Reyaz'ın arkadaşı olduğum için beni kırmadılar ve altı ay boyunca öğrencileri olmam için beni kabul ettiler. Size Mary ve Mansimran (Mini)'nin ilginç hikayesini anlatmak istiyorum ama önce biraz Andretta'dan bahsetmeliyim.

Andretta kulağa hiç Hintçe gelmiyor. Hintliler eskiden bu köye "Under rahta hai" derlermiş, içerde yaşayanlar anlamına geliyor. Ana yollun içinde yaşayan bu köylülere içerde yaşayanlar adı takılmış. İngilizler geldiğinde köyün adı zamanla Andretta'ya dönüşmüş.

Google'da "andretta" yazdığınızda görsellerde ilk kaşınıza çıkan iki katlı kerpiç ev Norah Richard'ın evi. Norah Richard o zamanlar Hindistan'ın bir parçası olan Lahor'a İngiliz edebiyatı profesörü olan kocasıyla birlikte 1908'de gelmiş. 1920'de kocasını kaybedince İngiltere'ye dönmüş ancak oralarda yapamayacağını anlayıp 1921'de o zamanlar birkaç çiftçi dışında kimsenin yaşamadığı Andretta'ya yerleşmiş. Köylülerle birlikte iki katlı kerpiç bir ev inşa etmiş. Yıllar içinde köyün etkin insanların olan Norah tam bir sanat düşkünü olduğu için burada bir sanat topluluğu oluşturmayı hedeflemiş. Hatta bir de tiyatro inşa etmiş, yazdığı oyunları Panjabi diline çevirerek İngilizce eğitim veren okullarda yerel dilde oyunların sergilenmesi için çalışmış. Tüm arazisini evini ve tiyatrosunu Panjabi Üniversitesine bağışlamış. Zamanla Hindistan'dan ve Hindistan dışından sanatçılar Norah'nın davetiyle bölgeye yerleşmeye başlamışlar. Ölümünden sonra hayali gerçekleşmiş Norah'ın. Andretta'da Woodland Sanat Vakfı kurulmuş. Bu vakıf Andretta'daki yerleşim üzerinde etkili. Sadece sanatçılar bu bölgede arsa ya da ev alabiliyor ve sadece geleneksel yöntemlerle ev inşa edebiliyorlar. Bu nedenle de en yakın kent Palampur kalabalıklaşıp değişirken Andretta

uzun yıllardır aynı haliyle korunmuş. Andretta'nın bambu ormanı da koruma altına alınmış. Şimdiden bu ormanda yürüyüş yapmayı hayal ediyorum. Atölyenin hemen arkasındaymış orman.

Mary ve Mini'nin hikayesine gelecek olursak. 1964 yazında Delhi'nin en ünlü seramik atölyesinin kurucusu Sardar Gurcharan Singh ailesiyle birlikte Andretta'yı ziyaret ediyor. Yeryüzündeki cennet burası olmalı diye düşünerek bir parça toprak alıyorlar Andretta'dan, Delhi'nin kavurucu sıcaklarından kaçmak istediklerinde tatillerini geçirmek için. Delhi gerçekten yazın dayanılmaz şekilde sıcak oluyor. Nisan ayında 45 dereceyi görünce Singh ailesi çok doğru bir karar vermiş diye düşünüyor insan.

Gurcharan, 1922 de açtığı "Delhi Blue" adlı atölyesini buraya taşımayı aklının ucundan bile geçirmemiş o

Hem fiziksel olarak hem de ruhsal olarak bu kadar koşmaya sanırım gerek yok.. Hindistan'da seramik öğrenemesem bile bunu kesin öğreneceğim..

zamanlar tabii. Gurcharan Singh Mansimran'ın (kısaca "mini" diyorlar) babası yani kısaca "Daddyji". ("ji" eki Hintçede saygı ifadesi olarak kullanılır. Sevdiğiniz saydığınız bir insanın isminin sonunda "ji" ekleyerek ona olan saygınızı ve sevginizi ifade edersiniz). Zamanla Delhi'nin kalabalıklaşması, bir zamanlar doğanın içinde olan "Delhi Blue" nun artık trafiğin içinde kalması, Sih'lerin yaşadığı ayrımcılığın büyük kentlerde daha hissedilir olması gibi nedenlerle artık atölyenin başında bulunan Mini atölyeyi Andretta'ya taşımış. Daddyji önceleri itiraz etmiş hatta oğluluyla arası bile açılmış ama sonra o da alışmış bu fikre. Atölye taşındıktan bir yıl sonra Gandhi'nin genç bir Sih tarafından öldürülmesiyle Delhi'de çok sayıda Sih çıkan çatışmalarda Hindu'lar tarafından öldürülmüş. Yani Andretta Pottery 1983 yılında Andretta'da kuruluyor ama asıl kuruluşu 1922 yılına ve Delhi'ye uzanıyor.

Mini'nin karısı Mary bir İngiliz. Onun da inanılmaz bir hayat hikayesi var. İngiliz eşiyle Tanzanya, Meksika falan dolaştıktan sonra Hindistan'a gelmişler. Burada hem seramik hem de Mini ile tanışmış Mary. Uzun yıllar sonra Mini ile evlenip buraya yerleşmiş. Tüm bunları nereden biliyorum dersiniz, Mary "Delhi Blue" adlı bir anı kitabı yazmış. Kitap matbaadan çıkar çıkmaz okudum. Kitap için Pazartesi Andretta'da bir tanıtım kokteyli olacak. Reyaz ile oraya davetliyiz. Hindistan'ın seramik ve sanat camiasına hızlı bir giriş olacak gibi...

Ben bunları yazarken kamyon geldi yüklüyorlar eşyaları. Andretta'ya taşıyor Reyaz ve Elodie. Elodie şu an Fransa'da. Biz de Reyaz ile birlikte akşam 7 gibi yola çıkıyoruz. Andretta'da hava serinmiş. Biraz da yağmur var. Ne güzel olacak. Umarım eşyaların yüklenmesi zamanında biter ve otobüse yetişebiliriz. Bu yavaşlıkla biraz zor görünüyor ama...

Hindistan da zaman bambaşka işliyor. Henüz alışmadım ama alışmayı çok istiyorum. Daha önce Hindistan da bir süre kaldığımda alışmıştım zamanın sonsuzmuş gibi bol keseden kullanılmasına. Kuyruklarda bekleyince ya da trafikte 30 km ile giden bir arabanın arkasında giderken Nirvana'ya varmış gibi sakince gidebiliyordum. Onu kaybetmişim Türkiye'nin hızla değişen gündemi ve dünyanın en önemli işini yapıyor muşçasına koşturma hallerimiz nedeniyle. Şimdi o sabrı yeniden kazanmaya çalışıyorum. Çok kolay birşey değil tabii. Dün bir satış sonrası fatura hazırlayacağız biraz bekler misiniz dediler Reyaz ile gittiğimiz tamircide. Olur dedik. 1 saat 25 dakika sonra fatura geldi. 5 tane hint çayı içip masanın üzerinde duran Hint gazetesinin tüm fotoğraflarına 4 kere bakıp yorumlar yaptım vs. Bir faturanın hazırlanması nasıl 1 saat 25 dakika sürer? Yani aslında sakindim (sanırım) ama anlamaya çalıştığım şey, ne, bu kadar çok zaman alıyor olabilir ki? Yani isteyerek yavaşlatsan bile bu kadar yavaş yapabilir misin? Bu sorular aklımda geçerken geldi fatura.

Bu sabah taşımacılar evin içinde öylece durup konuşuyorlardı. Bir grup Hint erkek çember yapmış hararetili birşeyler konuşuyorlar. Mevzu eşyalarla ilgili tabii... Nasıl taşınacak? Neyi nasıl götürmek lazım falan - sanırım- ayakta 45 dakika konuştuktan sonra daha toplamaya başlamadılar. Dedim biz Türkiye'de bir grup insanı bir odaya kapatıp bu kadar konuştursak ülkenin kutuplaşma meselelerini bile çözeriz. Bu kadar ne konuşuyor olabilirler... "hadi laa atalım eşyaları artık.. vallahi ben taşıyacağım şimdi" dedim - içimden tabii- bol bol da ommmmm ommmmm. Bu yavaş akışa aslında ihtiyacım var. Yani sonuçta araç Andretta'ya varacak. Yarın olmasa öbür gün... Eşyalar o kamyona binecek 2 saat içinde değil ama 6 saat içinde... Ne farkediyor ki, bir açıdan düşününce... Evet belki verimlilik diyeceksiniz... O kazanılan zamanla kıymetli birşeyler yapıyorsanız, evet belki... Ama genelde TV karşısında öldürüyoruz o zamanı. Evet, yavaşlama ihtiyacım olan şey... Zor olacak ama başaracağım... Hem fiziksel olarak hem de ruhsal olarak bu kadar koşmaya sanırım gerek yok... Hindistan'da seramik öğrenemesem bile bunu kesin öğreneceğim.

Andretta'ya varınca görüşmek üzere...

Ankara Pedallayan Kadınlarla Dolacak:

Linda Nihan, Pedallayan Kadınlar adına Burçin Tarhan'la konuştu.

Pedallayan Kadınlar olarak, Solfasol Gazetesi'ndeki ilk yazımız, 2015 yılının Kasım ayında yayınlanmıştı. Geçen iki senenin ardından değişimleri aktarmak adına bir kez daha neden kurulduğumuzu ve neler yaptığımızı anlatmak istedik.

Kadının özgürleşmesinde öncelikli gördüğümüz şeylerden biri, bisikletle ulaşımın sağlanması. Bisiklet, bireyi daha özgür kılan bir ulaşım aracıdır. Hem ruhumuzu hem bedenimizi başka bir boyuta taşıyor adeta. Biz de hissettiğimiz bu duyguyu daha çok kadının deneyimlemesini istedik. Üstüne de dedik ki; "Yan koltuktan in, bisiklete bin!". Bu sloganı da hem arabaya hem de kadının her alanda ikinci planda kalmasına atfettik. Kadının özgürleşmesinde öncelikli gördüğümüz şeylerden biri, bisikletle ulaşımın sağlanmasıdır. Bununla birlikte hayatın her alanında, hiçbir erkin tahakkümü altında kalmadan, kendi gidonuna ve hayatına yön vermenin önemine dikkat çekmektir. Bu söylem, erk tahakkümü altında olan herkes için geçerli aslında. Ama tabii ki öncelikli olarak kadınlar için.

Tüm bu ortak düşünceler doğrultusunda bir araya geldik. İki sene boyunca bir kadın topluluğunun günden güne artarak büyüdüğüne şahit olmak, göğsümüzü gere gere "biz" diyebilmek geleceğe inancımızı daha çok arttırdı. Sadece nicel bir artış değil bu. Birbirine her an destek olan, birbirinin bisikletini elinden geldiğince tamir eden, ışığı olmayanla ışığını, kaskı olmayanla kaskını paylaşan bir kadın topluluğu olduk. Trafikte pedallarken, "Geride kalıyorum, herkesi yavaşlatıyorum." gibi düşüncelere mahal vermeden sabırla bekleyen, Ankara'da "pedallayan kadın" olmanın tüm zorluklarına birlikte göğüs geren bir topluluk...

Bizi sadece özel günlerde toplu sürüş yapan bir grup olmaktan çıkarıp birbirine daha bağlı bir grup olmamızı sağlayan şey ise her ay düzenli yapmaya çalıştığımız bisiklet sürüş eğitimlerimiz oldu. Eğitim verdiğimiz grubun yaş aralığı bizi her defasında hem şaşırtıyor hem de mutlu ediyor. Bu süreçteki tecrübelerimizi burada paylaşmanın bisiklete binmeyi henüz bilmeyen okuyucularımız için önemli olduğu kanısındayım:

Meltem Alkaş Görür:

49 yaşındayım. 2016 Haziran ayında Pedallayan Kadınları tanıdım. En son 18 yaşında bisiklete binmiş birisi olarak çok heyecanlanmıştım. Yeniden iki teker üzerinde olmanın verdiği heyecanı ve orada eğitmen olarak bulunan hemcinslerimin özverileri artık bisikletimin olması zamanının geldiğini haber vermişti sanki. Şimdi katlanır bisikletim (adı susam; açıl dersem açılır kapan dersem kapanır) var."

Linda Nihan

Bisiklet sürmeyi öğrenmek sanıldığı kadar zor değil. Ancak geçmişten gelen kötü tecrübelerimiz (bisikletle başımıza gelen kazalar), önyargılarımız (benim denge sorunun var, binemem vs.), öğrenememe durumunda küçük düşme korkusu gibi etkenler sürüşü öğrenmeyi zorlaştırıyor. Öncelikle tüm bu düşünceleri zihinden atıp tam motivasyonla eğitime dahil olmak lazım.

Eğitim veren grup olarak bizler; sabırla, özenle bisiklet öğretmek için tüm enerjimizi ve konsantrasyonumuzu öğrencimize yöneltiyoruz. Kimi yarım saatte, kimi bir sonraki eğitimde öğreniyor. Ama öğrenmek istedikten sonra illaki olacaktır. Sadece biraz inat etmek ve inanmak gerekiyor.

Didem Yüksel:

Yaklaşan güzel havalar için: 'bir şey yapmalı, bir şey yapmalı' diye düşünürken; yıllardır ertelediğim bisiklet binme duygusu tekrar zihnimi meşgul etmeye başlamıştı. İnternette bakındığım bir gün www.bisikletizm.com sayfasında, bir yazı altına, 'Ankara da bisiklet sürmeyi öğretecek bir kişi-kurum var mıdır ki?' diye sordum ve Pınar isimli bir arkadaş, 'Ankara'da pedallayan kadınlar grubu var. Bisiklet sürüş eğitimi etkinlikleri yapıyorlar. Facebook'tan Burçin Tarhan'a veya pedallayan kadınlar sayfasına ulaşabilirsiniz.' dedi. Tabii ben de zaman kaybetmeyip, 'kimmiş bu Pedallayan Kadınlar' diye gruba dahil oldum.

Paylaşımlarda gördüğüm tam da aradığım gibi bir şeydi. Bisiklet kullanmanın felsefesinden, doğasından bahsedilmiş, fiiliyata dair geçmişte özel etkinlikler düzenlenmişti. Tekrarlaması temennimi paylaştığımda da iki arkadaşın samimi, davetkâr cevabıyla kendimi sıradaki etkinlikte buldum.

Kissadan hisse: Bazı işlerde bilmek değil, harekete geçmek önce gelir. Pedallayan Kadınlar'ın harekete

geçirici bir enerjisi var. Bu enerji beni sardı, tüm kadınları da sarması dileğiyle."

Eğitim süreçlerimizi de şu şekilde özetleyebiliriz:

Birinci aşamada bisiklet hakkında teorik bilgilendirme yapıyoruz: Ne tür bisikletler var, bisikletlerin genel parçaları neler, nasıl kullanılır, bisiklet kullanırken ne giymeliyiz, ne tür tamir aletleri yanımızda bulundurmalıyız gibi soruların cevaplarını genel olarak anlatıyoruz.

İkinci aşama ise pratik. Bu aşamada her eğitmen, öğrenci sayısına göre bir ya da iki öğrenci ile derse başlıyor. Yaklaşık 15-20 dakikalık periyotlar halinde sürüş pratiği devam ediyor. Her eğitmen kendi bisikletini öğrencisiyle paylaşıyor. Önce ayaklar yerde, sele aşağıda adım atar gibi giderek yol alması ve ayaklarını açarak dengede durmasını öğretiyoruz. Sonrasında ise pedala basma kısmı devreye giriyor ve biz de öğrencimizi sımsıkı tutuyoruz tabii ki dengeye gelene kadar. Pedal çevirirken dengeyi sağlamak için en keyifli kısmı. Bir eğitmen olarak o ana şahit olmak öyle heyecanlı ki... Bu zamana kadar avucunda tuttuğun yavru kuş uçmayı öğreniyor ve kanat çırpıyor adeta.

Bir de eğitimlerimizin vazgeçilmez pasta, börek paylaşımı var ki eğitimlerimizin olmazsa olmazı! Ehh o kadar yorgunluğa enerji lazım tabii. Ve son olarak da; güne dair güzel anılar, ufak tefek düşümler, güzel tanışmalar, telefon numarası almalar ve bir sonraki eğitim için sözleşmelerle eğitim günümüzü tamamlıyoruz. Diğer yandan da bisiklet sürmeyi bilen ancak trafiğe çıkmaya tereddüt eden kadınlar için trafikte sürüş eğitimi veriyoruz.

Bizleri takip edin. En son beşincisini verdiğimiz bisiklet öğrenme eğitimimizin altıncısını Temmuz ayının üçüncü haftasında yapmayı planlıyoruz. Tüm bu sürüş eğitimlerimiz için bisiklet sürmeyi bilen gönüllü eğitmen arkadaşlarımıza da her daim ihtiyaç olduğunu vurgulamak isteriz. Bisiklet sürmeyi henüz bilmeyen kadınlara bisiklet sürmeyi öğretmek ve sürüş eğitimlerine destek olmak için facebook hesabımızdan takip edebileceğiniz eğitimlerimize katılım sağlayabilirsiniz.

Bisiklet sürmeyi bilmeyen kadınlar da öncelikle sürüş eğitimlerimize katılıp öğrendikten sonra gönüllü eğitmen olabilirler. Şu an gönüllü eğitmen olan arkadaşlarımızın bir kısmı bu şekilde önce öğrenip daha sonra öğretmek için gönüllü oldular. Ayrıca 24 Eylül'de Türkiye'nin 30 ilinde gerçekleşecek olan Süslü Kadınlar Bisiklet Turu var. Etkinliklerimizi takip etmek için facebookta Pedallayan Kadınlar sayfamızdan ve Pedallayan Kadınlar Ankara grubundan bizimle iletişime geçebilirsiniz.

Bu ülkede yaşamın bilgisi bize Haziran ayı başında Meclise gelen, tepkiler üzerine geri çekilen ve Zeytin Yasası adıyla bilinen Üretim Reformu Yasa Tasarısı'nın dönüp dolaşıp bir şekilde, adı, kılıfı değiştirilerek önümüze yeniden geleceğini söylüyor. Bu sebeple geri çekilmiş olsa da bu düzenlemenin ne olduğuna, ne getirdiğine bakmayı sürdürüelim dedik ve İstanbul'daki "Yaşam Savunucuları"nın hazırladığı rapordan bu yazıyı derledik.

Bu ne ilkti, ne de son olacak!

Haziran ayı başında mecliste görüşülmesi planlanan ancak yaşam savunucularının ve zeytin üreticilerinin tepkileri nedeniyle geri çekilen, kamuoyunda bilinen adıyla "Üretim Reformu Yasa Tasarısı" 17 Mayıs 2017 tarihinde "**Sanayinin Geliştirilmesi ve Üretim Desteklenmesi Amacıyla Bazı Kanun ve KHK'larda Değişiklik Yapan Kanun Tasarısı**" adıyla Meclise sunuldu.

Türkiye'nin zeytinlik alanlarıyla ilgili yasal düzenleme girişimleri bundan önce AKP iktidarı döneminde 6 kez daha gündeme geldi. "Üretim Reformu Yasa Tasarısı" bu alandaki yedinci yasal düzenleme girişimi. Önceki yasal düzenleme girişimlerinin tümü başarısızlığa uğradı. Ancak AKP iktidarı 2012 yılında, 14 ay sonra Danıştay tarafından iptal edilen ve bugün gündeme getirilen yasaya çok benzeyen bir KHK ile birçok zeytinlik alanın maden işletmeciliğine açılmasına neden olmuştu. Bu **14 aylık** süre içinde KHK izniyle zeytinlik alanlarda kurulan **26 maden işletmesi, 18.350 hektar** alandaki binlerce zeytin ağacının yokolmasına neden oldu.

Bugün zeytinlik, mera, koy ve kıyılara dair gündeme gelen yasanın bir benzeri 2005 yılından bu yana uygulanıyor. 2005 yılında yürürlüğe giren **5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu** ve bu kanun hükümlerine göre oluşturulan **Toprak Koruma Kurulları** düzenlemesi bugün meclis gündemindeki yasanın bir benzeriydi. Bu yasa sonucunda 2005-2015 yılları arasında **671 bin hektar** tarım arazisi amaç dışı kullanıma açıldı. Söz konusu yasayla gündeme gelen Toprak Koruma Kurullarında Enerji, Doğal Kaynaklar, Karayolları, Sağlık gibi alanlardaki tarım ve üretici dışı resmi devlet kurumları çoğunluk oylarını temsil etmekte ve "kamu yararı" gözetilerek verildiği iddia edilen kararlarla tarım alanlarını kullanıma

açılmaktadır. Bu ve benzeri uygulamalar sonucunda **son 12 yılda Türkiye'nin 26 milyon hektarlık toplam tarım alanı 23 milyon hektara gerilemiştir.**

Benzer bir durumun zeytinlikler, meralar, koylar ve kıyıları için yaşanmasını engelleyen geçmiş döneme ait hukuki mevzuat, hükümet tarafından yeni "Üretim Reformu Yasa Tasarısı"yla etkisiz hale getirilmek isteniyor. Yeni yasayla illerde **Toprak Koruma Kurullarına** benzer **Zeytinlik Sahaları Koruma Kurulu** oluşturuluyor. Bu kurulda Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Orman ve Su İşleri Bakanlığı'nın ildeki üst düzey temsilcileri ile Ziraat Fakültesi, Ziraat Odaları ve Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'na bağlı araştırma enstitüsünden birer üye olmak üzere toplam 9 üye yer alacak. Kurulda İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü sekreteryası görevini yürütülürken, başvurular üzerine yatırım kararları en geç bir ay içinde alınacak. Kararlar 5 üyenin aynı yöndeki oyu ile verilecek. Oluşturulan kurulun Toprak Koruma Kurulları'ndan önemli bir farkı var. Bu kurula mevcut Toprak Koruma Kurullarında pürüz çıkaran (!) TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası temsilcisi alınmayacak! Böylelikle Toprak Koru(ma)ma Kurulları nasıl 10 yılda milyonlarca hektar tarım arazisini buharlaştırdıysa, Zeytinlik Sahaları Koru(ma)ma Kurulları da önünde hiç bir engel tanımadan zeytinlik sahaları maden, taş ocağı, fabrika ve diğer sanayi tesislerine açabilecek.

Zeytinlikler için koruma getiren halihazırda yürürlükteki "3573 sayılı Zeytinliğin Islahı ve Yabanilerinin Aşılattırılması Hakkındaki Kanun" hükümlerine göre "Zeytinlik sahaları içinde ve bu sahalarla en az 3 kilometre mesafede zeytinyağı fabrikası hariç zeytinliklerin... gelişmesine mani olacak kimyevi atık bırakan, toz ve duman çıkaran tesis yapılamaz ve işletilemez," denilmektedir. Yeni yasal düzenlemede ise alternatif alan bulunmaması ve koruma kurullarının uygun görmesi şartıyla bakanlıklarca "kamu yararı" kararı alınmış yatırımlar için zeytinlik sahalarında yatırım yapılmasına Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından izin verilmektedir. Kanunda ayrıca "Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı bu yetkisini gerektiğinde valiliklere devredebilir," denmektedir. Böylece zeytinlik alanlar üzerindeki yasal koruma şemsiyesi kaldırılmakta, bakanlığa ve valiliklere devredilmektedir. Yatırım kararlarının valiliklere devredilmesi demokrasilerde görülen bir özellik değildir!

Gündeme gelen yasa zeytinlik alanları "dekar başına 15 ağaçtan az olmamak" kaydıyla sınırlıyor ve dekar başına daha az sayıdaki zeytin ağacını zeytinlik olarak kabul etmeyerek kurul kararı ve koruma şemsiyesi dışına çıkarıyor. Türkiye'de özellikle kıyı bölgelerindeki zeytinliklerde milyonlarca zeytin ağacı dekar başına 10 ağaç civarında bir popülasyona sahip bulunuyor. Zeytinlik alan sınırının 15'e çıkarılması özellikle kökü geçmişe dayanan zeytinlikler için büyük bir kırım tehlikesi anlamına geliyor.

100 milyon zeytin ağacı yokolacak!

Türkiye'de bugün 173 milyon zeytin ağacı bulunuyor. Bu rakamın yaklaşık 1/3'lük kısmı son 20 yılda hükümetin şeker ve tütün yasalarının yolaçtığı yokullaşma nedeniyle çiftçinin zeytine yönelmesi sonucunda dikilen zeytin ağaçlarından oluşuyor. TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası ise yasanın mevcut

**ZEYTİN YAŞAMDİR,
YAŞAMI SAVUN!**

haliyle yasalaşması halinde büyük bir bölümü küçük ve orta boy zeytinliklerde dikili yaklaşık 100 milyon zeytin ağacının kısa zamanda yokedileceğini tahmin ediyor.

1939 yılında Türkiye'de zeytinciliği yeniden ele almayı ve geliştirmeyi hedefleyen ve en son 1995 yılında geniş kapsamlı bir değişikliğe uğrayan 3573 sayılı Zeytinciliğin Islahı ve Yabancılarının Aşılattırılması Hakkında Kanun'un 20'inci maddesinin 2'inci fıkrasına göre; "Zeytincilik sahaları daraltılamaz. Bu sahalardaki zeytin ağaçlarının sökülmesi Tarım ve Köyişleri Bakanlığının fenni gerekçeye dayalı iznine tabidir. Bu iznin verilmesinde, Tarım ve Köyişleri Bakanlığına bağlı araştırma enstitülerinin ve mahallinde varsa ziraat odasının uygun görüşü alınır. Bu hâlde dahi kesin zaruret görülmeyen zeytin ağacı kesilemez ve sökülemez. İzinsiz kesenler veya sökenlere ağaç başına altmış Türk Lirası idarî para cezası verilir."denmektedir. Ancak yeni kanunda "Birinci fıkra uyarınca izin verilen yatırımlara ait sahalardan hariç zeytinlik sahaları daraltılamaz" deniliyor. Yani "kamu çıkarı" olarak izin verilen maden, sanayi tesisi gibi yatırımlar söz konusu ise zeytinlik alanlar artık istenildiği kadar daraltılabilecek, yokedilebilecek ve ranta kurban edilecektir.

750 bin aile zeytinle geçiniyor

Zeytin Türkiye'de ağırlığı Ege ve Marmara bölgelerinde olmak üzere **837 bin hektar** dikim alanı olan ve yaklaşık **750 bin ailenin** geçim kaynağı durumundaki büyük bir ekonomik ve kültürel değeri temsil etmektedir. Daha önce tütün ve şeker yasaları nedeniyle bu ürünlerin üretimini bırakarak zeytin üretimine geçmek zorunda kalmış olan Ege ve Marmara bölgesinin çiftçi aileleri sahip oldukları tek geçim kaynağını yitirme tehlikesiyle karşı karşıyadır. Türkiye Balıkesir, Çanakkale, İzmir, Muğla, Manisa, Aydın başta olmak üzere, Hatay'dan Urfa ve Mardin'e uzanan bir coğrafyanın binlerce yıllık kadim yol arkadaşını, zeytini rant ve talan politikaları uğruna kaybetme tehlikesiyle yüz yüzedir.

Tasarısıyla meralar, kıyılar, koylar yokediliyor!

"Sanayinin Geliştirilmesi ve Üretim Desteklenmesi Amacıyla Bazı Kanun ve KHK'larda Değişiklik Yapan Kanun Tasarısı" adlı torba yasa

Bereketin, barışın, bolluğun, dostluğun, yaşamın, direniş ve dayanışmanın simgesi: ZEYTİN

Zeytin Ağacı yeryüzüne bir hediyedir. Mitolojiye göre Eski Yunan'da baş tanrı Zeus hükümdarlığında barış tanrıçası Athena ile olan mücadelesinde Athena'nın mızrağını yere sapladığı noktanın 'zeytin ağacına' döndüğü söylencesi vardır. Şehir halkı bu ağacı zenginlik, bereket ve barışın kaynağı olarak düşünüp şehre 'Atina' adını verir. Böylece tüm zeytin ağaçlarının Athena'nın yarattığı bir ağaçtan türediği biline gelir.

Diğer bir söylence "Nuh Tufanı"ndandır. Söylenceye göre, yeryüzünden Hz. Nuh'un gemisindeki canlılar hariç her şey yok olduğunda Nuh peygamber gemisine döner ve güvercin kuşunu ağızında bir zeytin yaprağıyla görür. Bu güvercin o zamandan beri barışın, ümidin simgesi olur. Tufan'ın yok edilmesine karşı zeytin direnmiş ve ölümsüzleşmiştir. Bu yüzden de kendisine 'ölmez ağacı' denir.

Eski Ahit'e göre de zeytin bolluk ve bereketin işaretidir. Aynı zamanda 'adaletin', 'sağlığın', 'gu-

rurun', 'zaferin', 'bilgelik'in' ve 'yeniden doğuşun' da...

Zeytinin anavatanının neresi olduğu hakkında çeşitli varsayımlar olsa da Anadolu'da ve İtalya'da MÖ. 5000 yılında besin maddesi olarak kullanıldığına ilişkin bulgular vardır.

Zeytin yağı aynı zamanda arınma ritüellerinde ve günlük beden temizliğinde kullanıla gelir tarihsel anlamda.

Mısır tarihinde bu kutsal meyvenin ne şekilde kullanılacağına tanrıça Isis tarafından öğretildiği inancı yaygındır. Firavun Tanrı Tutankamon'un başındaki zeytin yapraklarından yapılmış taç da adaletin sembolüdür.

Mezopotamya uygarlığında Sami ırkının zeytini günlük yaşamda kullandıklarını yine onlardan kalan bulgulardan biliyoruz.

Tıp biliminin kurucusu sayılan 'Hipokrat' yıkanmayanlara bedenlerini zeytin yağı ile ovmalarını önermekteydi. Ayrıca Yunan Olimpiyat oyunlarında kahramanlar zeytin dalından taçlarla onurlandırılırlardı. son-

raları, imparatorlar da zeytin yapraklarından yapılmış taçlar kullandılar.

Zeytin kültüründe Anadolu coğrafyası hep vardır. Zeytin üretimi M.Ö 4000 yıllarında Anadolu'da başlayıp buradan Akdeniz'e yayılmıştır. Amerika da zeytinin tanınması İspanyollar tarafından 16-17. yüzyıllarda olmuştur. İngilizler ise 19. yüzyılda Avustralya'da zeytin yetiştirmeye başlamışlardır.

Zeytin ekonomik değeri nedeniyle insanlar tarafından tarih boyunca çok ilgi görmüş, Akdeniz ekonomisinin gelişiminde de baş rol oynamıştır. Özellikle Roma İmparatorluğunun güçlenmesinde zeytin yağı ticareti en önemli unsur olmuştur.

Beslenme, eczacılık, güzellik ik-siri olarak tarih boyunca çokça zeytin yağı kullanılmıştır.

Zeytin ağacı tarih boyunca pek çok kültürde, uygarlıkta zafe-rin, barışın, sadeliğin, saflığın simgesi olarak kullanılmıştır ve yetiştirilmiştir.

yalnızca zeytinlikler için değil kentler, meralar, koylar ve kıyılar için de "ölüm fermanı" niteliği taşıyan düzenlemeler gündeme getiriyor. Kent içlerindeki Organize Sanayi Bölgeleri her tür muafiyet, vergi indirimi ve teşvikle şehir dışına taşınıyor. Mera, kıyı, koy, zeytinlik farketmez nereye taşınırsa taşınısın, kent içindeki bu değerli arsalar inşaat ekonomisine kazandırılınsın yeter! Dahası yasayla birlikte Organize Sanayi Bölgelerinin kent içindeki arsaları yine OSB'ler tarafından kurulmasını izin verilen gayri menkul yatırım ortaklıklarıyla kent içinde yeni rant adaları olarak ortaya çıkıyor.

Torba yasanın 26. ve 27. maddeleri özellikle kıyı kentlerinde "uygun alan bulunmaması" gerekçesiyle deniz kıyılarına ve dolgu alanlarına endüstri bölgeleri ve sağlık tesisleri kurulmasını öngörüyor. Kıyı koruma kanunları nedeniyle liman, iskele gibi yanaşma ve karşılama yapıları dışında yapılaşmaya kapalı olan kıyı ve koylarda, ayrıca dolgu alanlarında herhangi bir ekolojik ve çevresel denetim olmaksızın sanayi tesisleri kurulmasının önü açılıyor. Bakanlar Kurulu kararı ile "dolgu alanlarında çevresel değerlendirme olmaksızın endüstri bölgesi kurulması" gibi bir uygulamanın dünya tarihinde bir eşinin bulunmadığını söylemeye gerek yok!

Denizlerimizi ve kıyı kentlerini ekolojik felaketlere sürükleyecek, sanayi bölgelerinin kıyılarına taşınmasını öngören, dolgu adalar yaratmayı planlayan, ancak herhangi bir denetim mekanizması içermeyen bu yasal düzenlemenin nasıl bir rant ve çıkar ağının ürünü olarak gündeme geldiği ve ne tür projeler öngördüğü henüz bilinmiyor..

Paketin 30 ve 31. maddeleri ise mera alanlarına dair düzenlemeler içeriyor. Buna göre sanayi endüstri bölgeleri, teknoloji geliştirme bölgeleri, organize sanayi bölgeleri, serbest bölgeler ve taşınacak sanayi siteleri için ihtiyaç duyulan alanlarda mera niteliği taşıyan arsalar bulunuyorsa bunların vasıf değişikliği sağlanıyor ve meralar yokedilerek yerlerine sanayi tesisleri taşınıyor.

Bu değişiklik için mevcut yasalarda kamu çıkarı olduğu durumlarda mera sahiplerine ve kullanıcılarına ödenmesi gereken ot bedelinin artık ödenmemesi sağlanıyor.

Köylünün ortak malı olan, hayvancılığın belkemiği durumundaki meraların ve hayvan otlatma alanlarının sanayiye kuran edilmesi, Türkiye'de hayvancılığın yaşadığı tasfiye sürecinin yeni bir örneği olarak gündeme geliyor. Böylelikle meraların vasıf arsaya dönüşerek, hayvancılığa büyük bir darbe vuruluyor.

Hükümetin sanayiye geliştiriyoruz, tesisleşmeyi artırıyoruz gerekçeleriyle gündeme getirdiği "Sanayinin Geliştirilmesi ve Üretim Desteklenmesi Amacıyla Bazı Kanun ve KHK'larda Değişiklik Yapan Kanun Tasarısı" bugüne kadar onlarca örneğini gördüğümüz yaşam düşmanı, kentlerimizi, kırlarımızı ve denizlerimizi yokeden yasalardan biri olarak gündeme geliyor.

Türkiye'nin kadim kültürlerinden ve değerlerinden biri olan zeytinciliği yoketmeyi, kıyılarımızı, koylarımızı, meralarımızı sanayiye geliştirme adına tahrip etmeyi hedefliyor. Yüzbinlerce aileyi milyonlarca insanı işsizliğe ve yoksulluğa, milyonlarca insanı kentsel ve çevresel felaketlerle yüzyüze bırakıyor.

20. Yüzyılın İlk Yarısında Film Festivalleri: Venedik, Cannes ve Berlin

Bilge Taş

Son 25 yıldır film festivallerinin sayısında dünya genelinde büyük bir artış gözlemleniyor. Festivallerin sinema sektöründe yapım, dağıtım gibi ağlara ulaşımında önemi giderek artarken yaşadığımız bu distopyan dönemin festivallere etkilerinin izini dünyada ve Türkiye'de çeşitli boyutlarıyla sürmek önemli bir mesele. Son üç yıldır yaşanan sansür vakaları Türkiye'nin "en büyük" festivallerini bile ıskalamazken, Kültür ve Turizm Bakanlığı ve yerel yönetimlerin festival programlarına ve ekiplerine yönelik "ıslah edici" müdahaleleri giderek görünür hale geldi.

Bu durum festivallerin içeriğinin devlet/hükümet politikalarından(?) ayrıştığını fark eden bürokrat, muhbir vatandaşlar ve oto-sansürcü festival ekiplerinin de kendilerine vazife bilmesiyle film üreten ekipler için filmlerini seyirciye buluşturma ve festivaller aracılığıyla filmleri uluslararası alanda sergileme fırsatının kaybı anlamına geliyordu. Monopolleşen ticari sinema zincirlerinin, artık festivallerde ödül almış filmleri bile gösterime sokmakta hükümet politikalarının seyrini gözeterek vazgeçiş, medyadaki kadar büyük bir temsil kaybının göstergesi. Sanat alanını, ilişki ağlarını ve kültür endüstrisi içindeki yerini geniş perspektiften anlayabilmek için nasıl sanat eserlerinin ve sanatçıların müze ve galerilerle kurduğu ilişkiye dair araştırmalar yapılırsa, Adorno ve Horkheimer'ın kültür endüstrisinin ana sektörü olarak tanımladığı sinemayı ve kültür endüstrisini anlamak için de festivaller üzerine çalışılması kaçınılmazdır.

Alandaki yazılı üretimin sinema tarihçilerinin ve sinema eleştirmenlerinin ürettiği içerik ekseninde yoğunlaşması festivallerin ideolojik reflekslerini ve kültür endüstrisi içindeki yerini izlemeyi imkansızlaştırdı. Bu sayıda film festivallerinin tarihçesine değinerek dosyamıza devam edeceğiz. Film festivallerinin başlangıç tarihi ideolojik angajmanı itibarıyla oldukça manidar olmasının yanısıra, II. Dünya Savaşı'nın hemen öncesinde Avrupa'dan doğru gelişir. Thomas Elsaesser'den aktararak, 40 ve 50'ler itibarıyla festivaller kültürel alandaki önemlerine, ekonomik boyutuna ve politik olgunluklarına kavuşurlar (Elsaesser, 2005: 71). Dünya üzerinde gerçekleştirilen ilk film festivali 1932 yılında Venedik bienaline eklenen Venedik Uluslararası Film Festivali'dir. Festival, Mussolini tarafından faşist rejimin ivmesini arttırmak, İtalyan filmlerinin uluslararası alanda tanınırlığını/dağıtımını hızlandırmak ve milliyetçiliği teşvik etmek amacıyla organize edilir. Sinema, faşizmi pekiştirmek ve Mussolini'nin kendisini ve güçlü bir ulus olarak İtalya'yı tanıtmak amacıyla belki de Mussolini ve rejiminin kullandığı en etkili sanatsal araç olmuştur. 1934-1942 yılları arasında en iyi film ödülü de Mussolini Cup adı altında verilir. 1939 yılında Louis Lumiere başkanlığında Venedik Film Festivaline rakip olarak planlanan Cannes Film Festivali 1 Eylül'de Almanya'nın Polonya'yı işgal etmesi üzerine iptal edilir ve ancak 2. Dünya Savaşı bittikten bir yıl sonra 1946 yılında yapılabilir.

II. Dünya Savaşı sonrası Avrupa ilk festival patlamasını yaşar. Hollywood harici avangart, sürrealist ve belgesel filmlerin 1919'dan beri Avrupa'da üretiliyor olması; Paris, Londra, Berlin, Amsterdam ve diğer Avrupa şehirlerinde her tür "sanatsal" filmin ücretsiz gösterildiği film kulüpleri ve toplulukların avangart entelektüeller ve sanatçılar tarafından kurulması da Avrupa'da yaşanan "festival patlamasını" açıklayan bir diğer etkidir (de Valck, 2007: 25). Artık Hollywood filmleri ve kopyalarının dışında farklı film türleri ve filmciler de kendi ağlarını oluşturmak ve filmlerini başka ülkelerde de göstermek istemektedir.

Venedik ve Cannes'dan sonra diğer ülkeler de kendi festivallerini kurmak isterler. Cannes'ı 1946'da Locarno, Karlo Vary, Edinburg film festivalleri izler. 1947'de Brüksel, 1951'de Berlin ve 1954'te Oberhausen'in eklenmesiyle ile 50'lerin ortasına gelinir (de Valck, 2007:49).

1951 yılında kurulan Berlinale başta Berlinliler olmak üzere Alman filmcilere, film endüstrilerini tekrar inşa etme fırsatı tanır. Buna rağmen uluslararası film festivalinin Berlin'de kurulmuş olması ekonomik değil geo-politiktir. Festival, Amerikalı "film subayı" Oscar

Martay'ın öncülüğünde Soğuk Savaş döneminde Amerikan taktiğinin bir parçası olarak başlatılmıştı (de Valck, 2007: 52). Martay 1950 yılında festival için fizibilite yapması ve Berlin'in batı bölümünde film etkinlikleri için hazırlıklar yapması için atanır. Festival, Bonn hükümeti, Amerikan görevlileri ve işgal altındaki Berlin'deki müttefiklerin işbirliğinde yapılmaktadır. Bonn, 1949-1990 yılları arasında Federal Almanya Cumhuriyeti'nin başkenti olarak işlev görür. Sovyet güdümündeki Demokratik Alman Cumhuriyeti'nin (DDR) ortasında yeralan Batı Berlin'in konum olarak seçilişi stratejik bir hamledir. 6-12 Haziran 1951 yılında Hitchcock'un Rebecca'sı (1940) ile açılan ve ilki gerçekleştirilen festival, Soğuk Savaş döneminde Amerikan politikalarına çeşitli şekillerde alet olur. İlk olarak komünist ülkelerden gelen filmler festivale kabul edilmez. Martay başkanlığındaki 9 üyeden oluşan ön eleme komitesi oy çokluğuyla (7-2) Doğu Avrupa ülkelerinin davet ve temsil edilmemesine karar verir. Ayrıca her ülkenin en fazla 1 veya 2 filmle katılmasına izin verilirken Amerika Birleşik Devletleri ve Britanya bu kuraldan muaf tutulurlar. Festival kendisinin "Batının Doğudaki Kültürel Vitrini" olarak niteleyerek sınırdan yeralan 21 tiyatroyu gösterim merkezi olarak kullanılır. Fiyatlar düşük tutulur ve sınır duvarları festival afişleriyle donatılır. Bütün bu stratejiler Batı dünyası ve değerlerini Doğuda tutundurmak ve yaymak için kullanılır. Mekanın yakın oluşunun yanı sıra ucuzluk ve reklamlar yoluyla Festival, Doğu Berlinliler için çekici kılınmaya çalışılır (de Valck, 2007: 52).

Venedik Film Festivali ise 1946 yılında tekrar kurulur. 1949 yılında tekrar verilmeye başlayan en iyi film ödülünün ismi Altın Aslan (Golden Lion of St Mark) olarak değiştirilir. Cannes güneş ve deniz etkisiyle de festival ziyaretçilerin ilgisini giderek daha çok çekerken, Berlin yıkılmış ve ikiye bölünmüş bir ülkenin eski başkenti olarak 50'ler ve 60'larda güneydeki seleflerinden ayrılmaktadır.

Dünya üzerinde gerçekleştirilen ilk film festivali 1932 yılında Venedik bienaline eklenen Venedik Uluslararası Film Festivali'dir. Festival, Mussolini tarafından faşist rejimin ivmesini arttırmak, İtalyan filmlerinin uluslararası alanda tanınırlığını/dağıtımını hızlandırmak ve milliyetçiliği teşvik etmek amacıyla organize edilir.

Savaş ertesi, Britanya Ordusu'na danışmanlık yapan sinema tarihçisi ve danışman Dr Alfred Bauer'ın festival yönetmeni olarak atanması "Batı değerlerini kutlayan", "Batı kültürünün vitrini" olarak Berlin Film Festivali'nin, politik ve ideolojik yönünü açık etmekten de kaçınılmadığının bir göstergesi olur. Batı Almanya, Alman Sineması'nın doğduğu yer ve merkezi olan şehrin ikiye bölünmesi ile bu mirası sahiplenmek, yeniden yaşatmak ve "kullanmak" için Berlin Film Festivali'ni yaratır. Böylece en az Doğu'da olduğu kadar Batı'da da film bir yaşam biçimi olduğu vurgulanır (Wong, 2011: 43). Festival sırasında belediye başkanı Ernst Reuter tarafından Batı Berlin, "sanatı propaganda aracı olarak kullanan bir baskı ve şiddet rejimi ile çevrili bir bağımsızlık ve özgürlük vahası" olarak tanıtlır.

Yılda bir veya iki yılda bir düzenli olarak gerçekleşen festivalleri sabırsızlıkla bekleyen seyircileri festivalleri daha dikkatli takip etme çabamızın bir ürünü olarak festivaller tarihine dair yazılarımız kaldığımız yerden devam edecek.

Kaynakça:

de Valck, Marijke (2007). Film Festivals: From European Geopolitics to Global Cinephilia. Amsterdam: Amsterdam University Press.

Elsaesser, Thomas (2005). Film Festival Networks: The New Topographies of Cinema in Europe." European Cinema: Face to Face with Hollywood. Amsterdam: Amsterdam University Press.

Adorno, T. W. (2003). "Kültür Endüstrisini Yeniden Düşünürken". Cogito Dergisi, 36.sayı, yaz.

Wong, Cindy Hing-Yuk. (2011) Film Festivals: Culture, People, and Power on the Global Screen. New Brunswick, NJ: RutgersUniversity Press.

"A study of the Venice Film Festival as a Product of Mussolini's Italy", 2011. Bkz: <http://venice11.umwblogs.org/the-venice-film-festival-a-study-of-the-venice-film-festival-as-a-product-of-mussolinis-italy/>

10 Ekim Davasında 4. Duruşma

10 Ekim 2015'te düzenlenen Emek, Barış ve Demokrasi Mitingi'nin buluşma noktası olan Ankara Garı'nda gerçekleştirilen katliamın dördüncü duruşması, 10-11 Temmuz'da Ankara 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü.

18'i tutuklu, 18'i firari toplam 36 sanığın yargılandığı duruşmaya, Bremerhaven Barosu'ndan gözlemci avukat Matthias Giese alınmadı.

“Bütün sorumlulardan şikâyetçiyiz”

Duruşma, daha önce dinlenilmeyen müştekilerin ifadeleriyle başladı. Aileler ve yararlılar, olayda sorumluluğu olan tüm siyasetçilerden ve yaralıların üzerine gaz atıp ambulansın alana girmesine müsaade etmeyen emniyet yetkililerinden şikâyetçi oldular. Örgüt üyelerinin Suriye'ye geçmelerine aracılık ettiği öne sürülen Cuma Dabaniyassı, duruşmaya SEGBİS aracılığıyla Gaziantep'ten bağlandı. Olayla ilgili kimseyi tanımadığını iddia eden ve çelişkili ifadeler veren Dabaniyassı'nın tutuklanması yönündeki talep mahkemeye reddedildi.

Sanıklar ile müşteki avukatları arasında çıkan tartışma

sebebiyle ara verilen duruşmanın öğleden sonraki bölümünde, bombacıları saldırının yaşandığı alana taşıyan taksicilerin ifadeleri alındı. Duruşmanın ikinci günü, polislerin avukatlardan kimlik göstermelerini istemeleri üzerine arbedeyle başladı. Duruşmada, Esin Altıntuğ'un otopsi raporlarındaki kişinin eşi Halil İbrahim Durgun olmadığını söylemesi ile bazı sanıkların inançları üzerinden yargılandıklarını ve taleplerinin “Allah'tan olduğunu” belirtmeleri dikkat çekti. Mahkeme heyeti, tüm sanıkların tutukluluk hallerinin devamına, dava ile bağlantılı Antep Katliamı dosyalarının getirtilip incelenmesine ve tüm otopsi raporlarının istenmesine karar verdi. 5. tur duruşma tarihleri 25-26 Eylül 2017 olarak belirlendi. **Solfasol / Buse Kaynarkaya**

Hormonlu Domates LGBTİ+'fobi 2017 Ödülleri

25. LGBTİ+ İstanbul Onur Haftası kapsamında verilen geleneksel Hormonlu Domates LGBTİ+'fobi Ödülleri'nin bu yılki kazananları RoxyClub'daki geceyle sahiplerini buldu: İşte 13. Hormonlu Domates Ödüllerinde "kazanan" isimler ve fobileri:

Medya: Yeni Akit

LGBTİ+ Farkındalık Haftası yapan Robert Koleji ve Koç Üniversitesi'ndeki bir öğrenciyi hedef gösterdiği için.

<http://siyasihaber3.org/mini-etege-sorta-ve-ciplakliga-da-ozgurluk-akit-koc-universitesi-ogrencilerini-hedef-gosterdi>

Eğlence: Nihat Doğan ve Demet Akalın

Nihat Doğan "15 Temmuz'da havaalanındaki tankları durduran kahraman milletimiz bu gece de TOPları durdurmuştur" twiti attığı için, Demet Akalın onu "tespitlerin bazen tavan" diyerek desteklediği için

<http://t24.com.tr/haber/barbaros-sansal-lincine-sahne-dunyasindan-da-destek-cikti,380885>

Mekan: Tek Yön-Love

Mekan girişinde transfobik ayrımcılık uyguladıkları için.

Sağlık: MacFit

Trans erkek bir üyesinin erkek soyunma odasını kullanmasına izin vermediği, üstüne üyeliğini dondurduğu için.

<http://kaosgl.org/sayfa.php?id=22239>

Sansür: İstanbul Film Festivali

Eren Aksoyoğlu 8 gün Sonra Serbest

Gazete Solfasol'un yayın hayatının büyük bir bölümünde emeği olan, 10 Aralık ve Haziran Hareketi'nden arkadaşımız Eren Aksoyoğlu, 4 Temmuz günü, Twitter da paylaştığı Demetevler'de Suriyeli ve Türkiyeliler arasında çıkan gerilim ile ilgili bir mesaj gerekçe edilerek evinden gözaltına alındı.

8 gün gözaltında tutulan Eren, emniyette ifadesi alındıktan sonra 'adli kontrol' talebi ile mahkemeye çıkarıldı ve 12 Temmuz'da özgürlüğüne geri döndü.

'Hoşgeldin Eren, yeniden mahalleye' diyoruz. Hep seninleyiz. **Solfasol/TG**

lanMcKellan'ın "açık bir eşcinsel olarak" ifadesinin çevrilmediği etkinlik sonrası olayı "teknik arıza" diyerek geçiştirdiği ve özür dilemediği için.

<http://kaosgl.org/sayfa.php?id=23474>

Eğitim: Kinder

"Kız"lara pembe, "oğlan"lara mavi paketle satmaya çalışarak hem cinsiyetçi hem de transfobik kalıpları üretip beslediği için.

<http://erktolia.org/oyuncaklarin-ve-renklerin-cinsiyeti-yoktur-kinder/>

Beynelmilel: Çeçenistan ve Rusya

Eşcinsel Toplama Kamplarında eşcinsellere işkence yaptığı, ölüme terkettiği, ailelerine çocuklarını öldürmelerini söylediği için.

<http://kaosgl.org/sayfa.php?id=23522>

Siyaset: Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 17. Ceza Dairesi

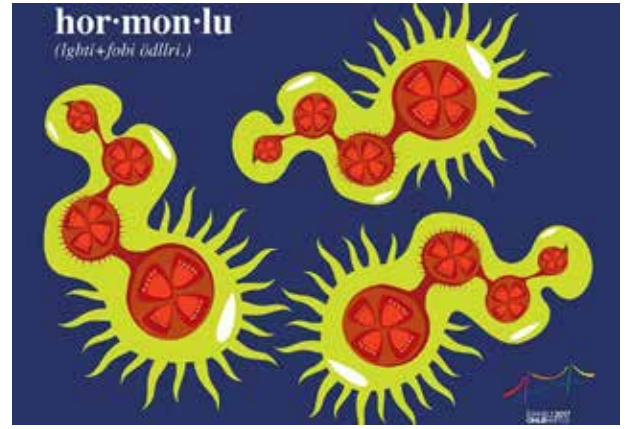
Kemal Ördök'in uğradığı tecavüzü "rızası vardır" ve "somut delil yoktur" gibi ifadelerle yok saydığı için. (Failler yağma nedeniyle ceza alırken, cinsel saldırı suçundan beraat etmişti)

<https://bianet.org/bianet/lgbti/186793-lgbti-aktivistine-cinsel-saldiriya-beraat>

Fobik Sözler: "Siz de hep seks konuşuyorsunuz"

LGBTİ+'lerin sık duyduğu fobik sözler arasında en çok oy alan "Siz de hep seks konuşuyorsunuz"

Şansal'ın Transfobik Söylemi de Protesto Edildi

Ünlü modacı Barbaros Şansal'ın da katıldığı törende ödüller verilirken Şansal'a yönelik bir de protesto yaşandı.

Barbaros Şansal'ın Kıbrıs'tan Türkiye'ye getirildiği sırada havalimanında linç girişimine uğraması sonrası homofobik söylemlerle bu girişime destek olan Nihat Doğan ve Demet Akalın Hormonlu Domates Ödülleri'nin sahibi oldu. Daha önceden transfobik söylemi nedeniyle Hormonlu Domates Ödülü'ne aday gösterilmiş olan Barbaros Şansal ödülü sunmak için sahneye davet edilince törene katılanlardan bazıları buna tepki gösterdi. Protestocuların birisi açıklama yapmak için mikrofonu eline alıp Şansal'ın yaşadığı linç girişimine karşı onun yanında olduklarını ifade ederken "Transfobik birisi bu sahnede yer alamaz" dedi. Şansal, bu sözlerin ardından törenin düzenlendiği mekânı terk etti.

Barbaros Şansal Bülent Ersoy'a yönelik "Bizim kıyafetlerimiz ona uymaz çünkü kadın terzisiyiz" demiş ve bunun yanı sıra da "Ben hâlâ kendimim, mavi nüfus kâğıdımı değiştirmedim. Ben kamburumu onun gibi zımparalamadım!" ifadelerini kullanmıştı.

80 Gün Yürüdü, Ankara Girişinde Gözaltına Alındı: Adem Kızılcay'a 'Köy Hapsi'

Nuriye Gülmen ve Semih Özakça'nın açlık grevine başlaması, işlerini geri istemeleri ve tutuklanmalarının ardından, destek için, 80 gün yürüyerek İzmir'den Ankara'ya gelen Adem Kızılcay, şehre girmesine 15 km kala gözaltına alındı.

Açlık grevinde ve tutuklu olan akademisyen Nuriye Gülmen ve öğretmen Semih Özakça için İzmir'den Ankara'ya tek kişilik 'Adalet Yürüyüşü' başlatan ve yolda gözaltına alınarak Yenimahalle jandarma karakolunda üç gün gözaltında kalan Adem Kızılcay, çıkarıldığı mahkemeye 'ev hapsi' cezasına çarptırıldı.

Bu cezayı da, ikametgahı Kastamonu'nun Aşağıkayı köyünde ailesi ile çekmeye zorunlu bırakılan Kızılcay, şu an köy hapsinde.

"Ev hapsi cezası ama köyden çıkma dediler. Köyden çıkamadığım için bu da bir bakıma tutukluluk. İnsan bir şeyi tamamlayamayınca duygusallaşır ve hazmedemiyor. Ülkede birçok haksız, hukuksuz uygulama var. Bir katkı da sağlayamayınca bu mücadeleye kendi kabuğuna çekilip garip bir şeye dönüşüyorsun." **Solfasol/TG**

Banda Femina: "Şortumuzla, Gökkuşağımızla Meydanlarda Olmaya Devam Edeceğiz"

Söyleşi: Gül Arıkan

En klasik soruyla başlayalım. Nasıl başladı Banda Femina hikâyesi? Kimdir Banda Femina?

İçimizden biri, feminist bir müzik grubu kurmak istediğini önce sosyal medyada yaptığı çağrıyla belirtti, sonra da Ankara Feminist Kolektif'in bir toplantısında duyurdu. Bunun üzerine müzik kulağı olan, birkaç yıldır enstrüman çalan arkadaşlarımızla bir araya geldik. Kendini sürekli geliştiren, müzik yapmak isteyen, paylaşıma ve gelişime açık olan insanlarla yolumuza devam ettik. Başlarda grubu oturtmak konusunda epey zaman harcadık, ilk altı ay yavaş ilerledik diyebiliriz. Banda Femina, kısaca, "Ankara'da feministlerin bir araya gelmesiyle kurulan, cinsiyetçiliğe, erkek egemenliğine, sömürüye, şiddete, ayrımcılığa, homofobiye, transfobiye, militarizme karşı müzikle direnen bir gruptur."

Bilmiyorsam düzeltin lütfen, Ankara ahalisi ilk defa böyle bir müzik grubuyla mı karşılaşır?

Kim bilir, belki de ilkidir. Türkiye'de kendine feminist diyen ya da kadın şarkıları yapan müzisyen ve gruplar var. İstanbul'da İstanbul Ritm Kolektif var, İngilizce feminist punk müzik yapan Secondhand Underpants, İzmir'de Cumartesi, Mersin 7 Renk LGBTİ Korosu, Çanakkale'de etnik müzik ve feminist şarkılar yapan Dina Etnik Ensemble gibi... Bildiğimiz kadıyla, Türkçe ve çeşitli Anadolu dillerinde sadece feminist protest şarkılar yapma hedefiyle kurulan ilk grup olabiliriz. Önemli olan zaten ilk olmak değil, biz derdimizi müzikle ifade etmeyi isteyen bir grup insanız aslında.

Kadınlardan oluşan bir grupsunuz. Kadın kadına üretmek nasıl bir fark yarattı sizin için?

İlk başta sadece kadınlardan oluşan bir grup olarak yola çıktık. Hâlâ da çoğunluğu kadınlardan oluşan bir grubuz fakat yaptığımız politik sohbetlerde kimlik üzerine konuşurken bir arkadaşımız aslında kendini kadın ya da erkek olarak tanımlamadığını ifade etti. Aslında biyolojik erkekler ve kendini erkek olarak tanımlayanlar dışında geniş bir yelpazenin içerisinde olanlar diyelim. İkili cinsiyet çerçevesinden ele alırsak ve illa bir cinsiyet üzerinden konuşacak -ki bunun, yani kadın vurgusunun da belirli noktalarda önemli olduğunu düşünüyoruz- kadın kadına müzik yapmak bambaşka bir deneyim. Kadın müzisyenlerin bir araya geldiği çok fazla grup yok -erkek müzik gruplarına göre düşünürsek- kadınlık deneyimi -ki bu da geniş bir yelpaze- üzerinden kurduğumuz pek çok ortaklık oluyor ve bu ortaklıklar bizi birbirimize daha çok yaklaştırıyor. Cinsel yönelim konusunda da bir çeşitliliğimiz var; kimimiz erkekleri seviyor, kimimiz kadınları, kimimiz her ikisini de... Dolayısıyla aşklarımızı, hayatlarımızı, cinselliğimizi konuşurken bir yandan farklılıklarımız da bize çok şey öğretiyor. Farklı perspektiflerimiz olabiliyor ama onları ortaklaştırabiliyoruz. Birlikte üretmek, şarkıların sözleri ve bize hissettirdikleri üzerinden sohbet etmek çok keyifli. Bazı şarkıları biz yazıyoruz; bazılarının sözlerini aynı bırakıp yeniden yorumluyoruz; bazılarının sözlerini feminist çerçeveden değiştirip dönüştürüyoruz, eklemeler yapıyoruz, başka şekilde çalmaya/söylemeye çalışıyoruz. Yolun çok başındayız hâlâ. Başladığımızdan bu yana herhalde sekiz dokuz ay geçti ama yürümemiz gereken çok yol var.

"Onur Yürüyüşlerinin hâlâ engellenmeye çalışıldığı, kadın cinayetlerinin bu kadar yaygın olduğu, tacizcilerin/tecavüzcülerin ödüllendirildiği, bir gecede erkek devlet temsilcilerinin sokakta şarkı söylemeyi yasakladığı bir ülkede, biliyoruz ki müzik yapmak da politiktir"

Tarzınızı sokak müziği olarak tanımlayabilir miyiz?

Tarzımızı nasıl ifade edebiliriz aslında biz de bilmiyoruz. Sokakla tabii ki iç içeyiz ama sokak müziği tarzımız var diyebilir miyiz emin değiliz. Daha çok feminist protest müzik denebilir sanki.

Ben sizi ilk defa 8 Mart'ta dinledim, sonra da Kuğulu Park'ta Onur Haftası etkinliğinde. Politik alanlarda var olmak sizin tercihiniz mi? Kendinizi bu anlamda nasıl tanımlıyorsunuz?

Epey uzunca konuştuğumuz konulardan biri de bu oldu. Hepimizin anlatmak istediği bir derdi var. İllaki bir ayağımız sokakta. Dolayısıyla sokakta kadınlar, LGBTİ+'larla ilgili konularda, bu alanlarda olmak bizim için ayrıca bir anlam taşıyor; hatta olmazsa olmazımız. İlk olarak geçtiğimiz 25 Kasım'da sokaktaydık. Grup arkadaşlarımızdan biri, o gün polis tarafından şiddetli bir şekilde darp edilerek, saçları kopararak, sürüklenerek gözaltına alındı. Arkadaşımız gözaltındayken biz hem ona hem de diğer tüm kadınlara uygulanan şiddete karşı olduğumuzu ifade etmek için sesimizle, müziğimizle alandaydık. Sonra, sizin de söylediğiniz gibi, 8 Mart Feminist Gece Yürüyüşü'nde çaldık, söyledik. Gece

sokakta olmak, tüm kadınlarla, LGBTİ+'larla şarkı söylemek çok ayrı bir mutluluktan bizim için. ODTÜ Onur Yürüyüşü'nde çaldık. Ardından Alternatif Karşılaşmalar Festivali kapsamında Çağdaş Sanatlar Merkezi'nde bir konserimiz oldu. Bu bizim aslında ilk sahne konserimizdi, ilk kapalı mekân konserimizi gerçekleştirdik. Çok güzel geri dönüşler aldık. Son olarak da İstanbul Onur Haftası için Kuğulu Park'ta konser verdik.

Bundan sonra ne yapmayı planlıyorsunuz? Ankaralı seyirci nerede arasın sizi?

Sosyal medya aracılığıyla bizden haberdar olabilirler. Yaz dönemini provalarla geçirip yaz sonu bir mekânda konser düşüncemiz, Türkiye'deki diğer kadın müzik gruplarıyla yapmayı planladığımız bir feminist festival organizasyonu var. Bunun dışında Ankara'da hemen hemen bütün kadın ve LGBTİ+ eylemlerinde/etkinliklerinde yer almaya çalışıyoruz; bulmak isteyen sokakta eylemlerde bulabilir bizi. Onur Yürüyüşleri'nin hâlâ engellenmeye çalışıldığı, kadın cinayetlerinin bu kadar yaygın olduğu, tacizcilerin/tecavüzcülerin ödüllendirildiği, bir gecede erkek devlet temsilcilerinin sokakta şarkı söylemeyi yasakladığı bir ülkede, biliyoruz ki müzik yapmak da politiktir. Biz şarkılarımızı söylemeye, kahkahalarımızla ve renklerimizle sokakta var olmaya, şortumuzla da gökkuşağımızla da meydanlarda olmaya devam edeceğiz.